

IWE OWE

(B.C. 1000–1015)

ORI 1.

Ète òrò Solomoni.

OWE Solomoni, ọmọ Dafidi, ọba Israeli. (1 A.Qba 4:32; Onws 12:9.)

2. Lati mo ṥgbón ati ḥkó; lati mo ḥrò òye;

3. Lati gba ḥkó ṥgbón, ododo, ati idajo, ati alègbe; (Owe 19:20; 2:9.)

4. Lati fi òye fun aláimòkan, lati fun ọdomokunrin ní imò ati ironù. (Owe 8:5,12; 2:10,11.)

5. Ológbón yoo gbó, yoo si maa pò si i ni ḥkó; ati eni òye yoo gba imò ṥgbón. (Owe 9:9; 14:6.)

6. Lati mo òwe, ati itumò; ḥrò ṥgbón, ati ḥrò ikòkò wọn. (Psm 78:2.)

Ibérù Oluwa – ipilese imò.

7. Ibérù Oluwa ní ipilese imò; ṣugbón awon asiwere gan ṥgbón ati ḥkó. (Job 28:28; Psm 111:10; Onws 12:13.)

Ikòkò lori iwà-ipá.

8. Omo mi, gbó ḥkó baba rẹ, ki iwo ma si kò ofin iyá rẹ sile; (Owe 4:1; 6:20.)

9. Nitorí pe awon ní yoo se adé ewà fun orí rẹ, ati ḥsó yi oṣùn rẹ ká. (Owe 4:9; Gen 41:42.)

10. Omo mi, bi awon elésé bá tàn o, iwo má se gba. (Deut 13:8; Ef 5:11.)

11. Bi wọn wi pe, "Wa pélú wa, jẹ ki a ba fun èjé, jẹ ki a lugó ni ikòkò de aláise lainidi. (Owe 12:6; ñe 18.)

12. Jẹ ki a gbe wọn mì láyè bì isà-òkú; ati awon éni-diduroṣinṣin bì awon ti nlò sinu ihò: (Psm 124:3; 28:1.)

13. Awa o ri oniruuru ḥrò iyebiye, awa o fi ikogun kún ile wa:

14. Da ipín rẹ pò mo aarin wa; jẹ ki gbogbo wá jò ni àpò kan."

15. Ọmọ mi, máṣe rìn ni ḥnà pélú wọn fa ñé sè hín kuro ni ipa-ḥnà wọn. (Psm 1:1; 119:101.)

16. Nitorí ti ñé sè wòn sure si ibi; wòn si yara lati ta èjé sile. (Isa 59:7.)

17. Nitooto, láṣán ni a na àwòn sile ní oju eyekéye.

18. Awon wonyii si ba fun èjé ara wòn; wòn lùmò nikòkò fun èmí ara wòn.

19. Bẹ́ ni ḥnà gbogbo awon tì nwá èrè pélú ipá; oun si ngba èmí awon eni ti o gba ohun o lohun (Owe 15:27; 5:22.)

Ó léwu lati gan ṥgbón.

20. Ṣugbón nkigbe lode; o nṣokùn rẹ ni igboró: (Owe 8:1.)

21. O nke ni ibi patakí apejo, ni gbangba énubodè ilú, o so ḥrò rẹ wi pe,

22. "Yoo ti pè tó, èyin alaimokan ti èyin o fi maa fẹ aimokan? Ati ti awon élégàn yoo, fi maa se inuidun ninu ègàn wòn, ati ti awon asiwere (Omùgò) yoo fi maa korira imò? (ñe 4:32; Psm 1:1; ñe 29.)

23. È yipada ni ibawi mi; kiyesi i, emi o da émi mi sinu yin, emi o fi ḥrò mi hàn fun yin. (Joel 2:28.)

24. Nitorí ti emi pè, ti èyin si kò; ti emi na ɔwò mi, ti éníkan kò si ka a si: (Isa 65:12; Sek 7:11; Rom 10:21.)

25. Ṣugbón èyin ti sá gbogbo amoran mi ti, èyin kò si fẹ ibáwí mi: (Psm 107:11; Luk 7:30; Owe 15:10.)

26. Emi pélú o rẹrin idaamu yin; emi o se èfè nigba ti ibérù yin ba dé; (Psm 2:4; Owe 6:15; 10:24.)

27. Nigba ti ibérù yin ba dé bi ijí, ati idaamu yin bi àfémíká-ijí; nigba ti wa-hala ati iponju ba dé si yin.

28. Nigba naa ni èyin o ke pè mi, ṣugbón emi ki yoo dálhùn; wòn o şaféri

OWE 1:29-3:4

mi ni kutukutu, ṣugbọn wọn ki yoo ri mi: (Isa 1:15; Eks 8:18; Sek 7:13.)

29. Nitorí ti wọn korira ìmò, wọn kò si yan ibèrù Oluwa.

30. Wọn kò fe ìmòràñ mi: wọn gan gbogbo ibáwí mi. (Psm 81:11.)

31. Nitorí naa ni wọn o se maa je ninu èrè iwa ara wọn, wọn o si kún fun ìmòkímò wọn. (Job 4:8; Owe 14:14; Isa 3:11; Jer 6:19.)

32. Nitorí pé irora awọn alaimokan ni yoo pa wọn, ati alaafia awọn asiwere ni yoo pa wọn run. (Jer 2:19.)

33. Ṣugbòn enikeni ti o ba feti si mi yoo maa gbe lailewu, yoo si farabale kuro nimu ibèrù ibi.” (Psim 25:12.)

ORI 2.

Èrè wíwá ogbón.

OMÓ mi, bi iwo yoo ba gba òrò mi, ki iwo si pa ofin mi mó pélù rẹ, (Owe 4:10.)

2. Ti iwo sì dẹ eti rẹ sile si ogbón, ti iwo si fi okàn si òye; (Owe 3:1.)

3. Ani bi iwo ba nké tó ìmò lèhin, ti iwo si gbé ohùn rẹ sòkè fun òye;

4. Bí iwo ba şaféri rẹ bi fadaka, ti iwo sì nwa a kiri bi isura ti a pamò; (Owe 3:14; Matt 13:44.)

5. Nigba naa ni iwo o mó ibèrù Oluwa, iwo o si ri ìmò Olòrun. (Owe 1:7.)

6. Nitorí Oluwa ni nfi ogbón funni: lati ènu rẹ jade ni ìmò ati òye ti nwá. (1 A.Oba 3:9,12; Jak 1:5.)

7. Ó to igbala jò fun awọn olododo: oun ni asà fun awọn ti nrin deede. (Psm 84:11.)

8. O pa ipa-ònà idajo mó, o si pa ònà awọn ayanfe rẹ mó. (1 Sam 2:9; O.D. 66:9.)

9. Nigba naa ni iwo o mó ododo, ati idajo, ati aiségbè; àní, gbogbo ipa-ònà rere. (Owe 8:20; 4:18.)

10. Nigba ti ogbón ba wò inu rẹ lò, ti ìmò si dun mó okáni rẹ. (Owe 14:33; 22:18.)

11. Ìmòye yoo pa o mó, òye yoo si maa só q: (Owe 6:22.)

12. Lati gbà o ni òwo eni-ibi, ni òwó okunrin, ti nsoró ayídáyídà;

13. Eni ti o fi ipa-ònà idurosinśin sile, lati rin ni ònà òkunkùn: (Jhn 3:19.)

14. Eni ti ó yò ninu sise buburu, ti o se inú-didún si ayídáyídà awọn eniyan buburu; (Owe 10:23; Jer 11:15.)

15. Ònà eni ti o wó, wọn si se aréké-rekè ni ipa-ònà wọn:

16. Lati gbà o ni òwó àjèjì obinrin, ani ni òwó àjèjì obinrin ti nfi òrò ènu rẹ ponní; (Owe 6:24; 23:27.)

17. Eni ti o kò olubákégbé igbà-ewe rẹ sile, ti o si gbagbe majemu Olòrun rẹ. (Mal 2:14,15.)

18. Nitorí pé ilé rẹ tè sinu iku, ati ipa-ònà rẹ sodo awọn òkú. (Owe 7:27.)

19. Kò si eni ti o tó q lò ti o si tun pada sèhin, bẹè ni wọn ki i de ipa-ònà iyé.

Rínrin lónà ogbón.

20. Ki iwo le maa rin ni ònà eniyan rere, ki iwo si pa ònà awọn olododo mó.

21. Nitorí pé eni-idurosinśin ni yoo jokòò ni ilé naa, awọn ti o pé yoo si maa wà, ninu rẹ. (Psm 37:29; 28:10.)

22. Ṣugbòn awọn eniyan buburu ni a o gé kúrò ni ilé ayé, ati awọn olurekoja ni a o si fa tu kuro ninu rẹ. (Psm 37:38; Deut 28:63.)

ORI 3.

Ibukun ogbón.

OMÓ mi, māsé gbagbe ofin mi; si jé ki aya rẹ o pa ofin mi mó. (Owe 4:5; Eks 20:6; Deut 30:16.)

2. Nitorí ojò gigùn, ati èmí gigùn, ati alaafia ni wọn o fi kun un fun q. (Owe 4:10; Psm 119:165.)

3. Má se jé ki aaun ati ottitó fi o sile: so wọn mó òrùn rẹ; kò wọn si wàlāà àya rẹ: (2 Sam 15:20; Owe 1:9; 7:3.)

4. Bẹè ni iwo o ri ojureré, ati qna

nere loju Olorun ati eniyán. (Owe 8:5; Psm. 111:10.)

5. Fi gbogbo àyà tè gbekéle Oluwa; má si se tè si àmò ara rẹ. (Psm. 87:3,6; Jer 9:23.)

6. Mọ on ni gbogbo ònà rẹ; oun o si maa tò ipa-ònà rẹ. (I Kto. 28:9; Isa 45:13.)

7. Máse je ologbón lójú ara rẹ; bérù Oluwa, ki o si kuro ninu ibi. (Rom 12:16; Owe 16:6.)

8. oun o se ilera si éran-ara rẹ, ati itura si egungun rẹ. (Job 21:24.)

9. Fi ohun-ini rẹ bòwò fun Oluwa, ati lati inu gbogbo akobí ibisi-oko rẹ. (Isa 43:23; Eks 23:29.)

10. Bee ni áká rẹ yoo kún fun opolopo, atr agbá rẹ yoo si kún fun óti-wáini titun. (Deut 28:8.)

11. Omó mi, máse kó ibawi Oluwa; bee ni ki agara itoní rẹ máse dá o: (Heb 12:5,6.)

12. Nitorí pe éni ti Oluwa fè oun ni o ntó, gege bi baba ti ntó omó ti inú rẹ dùn si. (Deut 8:5.)

Ogbón níye lórí ju orò lo.

13. Ibukun ni fun okunrin naa ti o wa ogbón ri, ati okunrin naa ti o gba òye. (Owe 8:32,34.)

14. Nitorí ti ówó rẹ ju ówó fadaka lo, èrè rẹ si ju ti wúrà daradara lo. (Job 28:13; Owe 8:10,19.)

15. O se iyebiye ju iyún lo: ati ohun gbogbo ti iwo le fé, ko si eyi ti a le fi we e. (Job 28:18; Owe 8:11.)

16. Ojó gigún nbé ni ówó òtún rẹ; ati ni ówó òsì rẹ, orò ati olá. (Owe 8:18.)

17. Ónà rẹ, ònà-dídùn ni, ati gbogbo ipa-ònà rẹ, alaafia. (Owe 16:7.)

18. Igi lyé ni i se fun gbogbo àwọn ti o di i mu: ibukun si ni fun éni ti o di i mu sín-sín. (Owe 11:30; Gen 2:9.)

19. Ogbón ni Oluwa fi fi idí ayé sole, oye ni o si fi pèsè awọn òrun. (Psm. 104:24.)

20. Nipa imò rẹ ni ibú ya sókè, ti ikuukuu áwósánmà si nsé irí rẹ sile. (Gen 7:11; Job 36:28.)

Ologbón jogun iyí.

21. Omó mi, máse je ki won o lo kuro ni ojú rẹ: pa ogbón ti o yé, ati àmoye mó:

22. Bee ni won o'maa je iyé si okàn re, ati oore-ofé si òrùn rẹ. (Owe 4:22; 1:9.)

23. Nigba naa ni iwó o maa rin ònà rẹ lailewu, esé rẹ ki yoo si kó. (Owe 7:2.)

24. Nigba ti iwó dubulé, iwó ki yoo bérù: nitootó, iwó o dubulé, oorun rẹ yoo si dùn. (Psm 3:5.)

25. Máse fòyà èrù òjí, tabi iparun awọn eniyán buburu, nigba ti o ba dé. (Psm 91:5; Job 5:21.)

26. Nitorí Oluwa ni yoo se igbekéle rẹ, yoo si pa esé rẹ mó kuro ninu gbibgámu.

27. Máse fawó ire séhin kuro lòdò éni ti nse tiré, bi o ba wa ni agbara ówó rẹ lati se e. (Rom 13:7; Gal 6:10.)

28. Máse wi fun éníkeji rẹ pé, "Lo, ki o si pádà wa, bi o ba si di ola, emi o fi fun'ó;" nigba ti iwó ni i lòwó rẹ. (Lef 19:13.)

29. Máse gbirò buburu si ómónikeji rẹ, bi oun ti jokòò laibéru lèba òdò rẹ. (Owe 14:22.)

30. Máse ba eniyán já lainidi, bi oun ko ba se q ni ibi. (Rom 12:18.)

31. Máse se ilara oniwa-ipa, ma si se yan okan ninu gbogbo ònà rẹ. (Psm 37:1; Owe 24:1.)

32. Nitorí pe irira ni alaigbóran loju Oluwa; sugbón asiri rẹ wa pélu awọn olododo. (Owe 11:20; Psm 25:14.)

33. Egún Oluwa nbé ni ile awọn eniyán buburu: sugbón o bukun ibugbe awọn olootó. (Deut 11:28; Mal 2:2; Job 8:6.)

34. Nitootó o kégàn awọn élégàn: sugbón o fi oore-ofé fun awọn oniréle. (Jak 4:6; 1 Pet 5:5.)

35. Awọn ologbón ni yoo jogún ogo: sugbón awọn ašíwere (òmúgò) ni yoo ru itijú won:

ORI 4.

Àṣe fun ọmọ lati wa ọgbón ri.

EYIN ọmọ, e gbó ẹkó baba, ki e si fiyesi ati mọ òye. (Owe 1:8; 2:2.)

2. Nitorí ti mo fun yin ni ẹkó rere, e máse kó ofin mi sile.

3. Nigba ti emi wa ni ọmòde pèlu baba mi, eni-iké ati olufé ni oju iyá mi. (1 Kor 22:5.)

4. Oun si kó mi pèlu, o si wí fun mi pe, "Jé ki àyà rẹ o gba ḥò mi duro; pa ofin mi mọ ki iwo si yé." (1 Kto 28:9; Owe 7:2.)

5. Ni ọgbón, ni òye: máse gbagbe; bẹ́ ni ki iwo máse fa sèhin kuro ni ḥò enu mi. (èṣe 7; Owe 16:16.)

6. Máse kò ọ sile, yoo si mu ọ tó: fẹ́ e, yoo si pa ọ mó. (2 Tess 2:10.)

7. Ipileṣe ọgbón ni lati ni ọgbón: ati pèlu iní rẹ gbogbo, ni oye. (Owe 23:23.)

8. Gbe e ga, oun o si mas gbe ọ lékè: oun o mu ọ wa si olá, nigba ti iwo ba gbá a móra. (1 Sam 2:30.)

9. oun o fi ohun-òṣó daradara si ọ ni ori: oun o fi ọjá daradara fun ori rẹ." (Owe 1:9.)

Iyàtò laarin ọgbón ati ibi.

10. Gbo, iwo ọmọ mi, ki o sígbà ḥò mi; ọdún émi rẹ yoo si-di púpó. (Owe 2:1; 3:2.)

11. Emi ti kó ọ ni ọnà ọgbón; emi ti mu ọ tó ipa-ònà titó. (1 Sam 12:23.)

12. Nigba ti iwo nrin, ọnà rẹ ki yoo há fun àyè; nigba ti iwo nsare, iwo ki yoo fi èṣé kó. (Psm 18:36; Owe 3:23.)

13. Di ẹkó mu shinsin, máse jé, ki o lo; pa a mó, nitorí oun ni émí rẹ.

14. Máse bò si ipa-ònà eniyan buburu, ma si se rin ni ọnà awon eniyan ibi. (Psm 1:1; Owe 1:15.)

15. Yé e sile, máse koja ninu rẹ, ye kuro nibé, si māa ba tiré lo.

16. Nitorí ti won ki i sun bikóṣe pe won huwa buburu; oorun kò sí fún won, bikóṣe pe won ba mu eniyan şubú. (Psm 36:4; Mika 2:1.)

17. Nitorí ti won njé ouuje iwà-ikà, won si nmu qti-waini iwa-agbara.

18. Șugbón ipa-ònà awon olooto dabi titán; imólé, ti o ntan siwaju ati siwaju titi di ɔsán-gangan. (Isa 26:7; 2 Sam 23:4; Dan 12:3.)

19. Onà awon eniyan buburu dabi okùnkùn: won ko mọ ohun ti won nkòlù (Job 18:5; Isa. 59:9,10; Jer 23:12; Jhn 12:35.)

Àṣe ti o se iyebiye fun ọmọ.

20. Ọmọ mi, feti si ḥò mi; dẹ etí rẹ sile si ḥò mi.

21. Máse jé ki won o lo kuro ni oju re; pa won mọ ni aarin àyà rẹ. (Owe 3:21; 7:1,2.)

22. Nitorí iyé ni won nse fún awon ti o wá won ri, ati jmularada si gbogbo eran-ara won. (Owe 3:8; 12:18.)

23. Pa aya rẹ mó pèlu iṣóra gbogbo; nitorí pé lati inú rẹ wa ni orisun iyé. (Matt 12:34; Mk 7:21; Luk 6:45.)

24. Mu arekereke kuro lódò rẹ, ati ètè ètàn jinna réré kuro lódò rẹ. (Owe 6:12; 19:1.)

25. Jé ki oju rẹ maa wò ọkánkán gan, ki o sí jé ki itejumó-ójú rẹ wa ni twaju rẹ.

26. Ronu ipa-ònà rẹ, gbogbo ònà rẹ ni yoo si fi idí mulé. (Heb 12:13; Psm 119:5.)

27. Máse yà si apa ọtún tabi si apá òsl, si èṣé rẹ kúrò ninu ibi. (Deut 5:32; 28:14; Owe 1:15.)

ORI 5.

Ikilò lórí iwà kikò ibáwí.

OMÓ mi, fiyesi ọgbón mi, ki o si de etí rẹ si òye mi. (Owe 4:20; 22:17.)

2. Lati maa pa ironu mó, ati ki ètè rẹ le maa pa ịmò mó. (Mal 2:7.)

3. Nitorí ti ètè àwọn ajeji obinrin a maa kán bi oyin, enu rẹ si kunna ju ororo lo: (Owe 2:16; Psm 55:24.)

4. Șugbón igbehin rẹ koro bi iwo, o si mū bi idà olojumeji. (Onws 7:26; Psm 57:4.)

5. Èsè rẹ nisokale lò sinu ikú, ìrànlé èsè rẹ mítéle ònà ipò-òkú. (Owe 7:27.)

6. Oun kò kíyési ipa-ònà lyé, ipa-ònà rẹ a má yi sihín yi sòhun, oun ko sí mò.

7. Njé gbo temi nípímáyé!, èyin ómò, kí èyin mísé ya kuro ní oróshu mi. (Owe 7:24; Psm 119:102.)

8. Takete kuro lodo rẹ, ma sí se sunmò etílèkùn ile rẹ. (Owe 7:25; 9:14.)

9. Ki iwo ma baa fi olá rẹ fun elomiran, ati odún rẹ fun alailaanu;

10. Ki a má ba fi orò rẹ kun, àjéji èniyan; ki èrè-isé ówó rẹ má baa wá ni ile alejo.

11. Iwo a si maa kaañu ni ikéhin ayé rẹ, nigba ti éran-ara ati ara rẹ bá parun.

12. Iwo a si wi pe, "Emi ti korira èkó tó; ti àyà mi si gan ibáwl!" (Owe 1:29; 12:1.)

13. Ti emi ko gba ohun awọn olukó mi gbo, tabi ki emi dẹ eti mi silé si awọn ti nkó mi.

14. Emi si ti wa lénú ònà ibi patapata lèhán awujo, ati ni ijo.

Ayò igbewayo ati ojuṣe.

15. Mu omi lati inu ámú rẹ, ati omi ti nsan lati inu kònga rẹ.

16. Şe o tó ki isun rẹ o sán kakiri, ati awọn odò omi rẹ ni-ita? (Owe 9:17.)

17. Jé ki wón jé kíki tire, ki o má sé jé ti awon ajeji ti o wá pètú rẹ.

18. Jé ki orisun rẹ o ni ibukun: ki iwo si maa yó, iwo ati aya igba-èwe rẹ. (Onws. 9:9; Mal 2:14.)

19. Jé ki omú rẹ maa fi ayò kún o nigbagbogbo; bi abo agbonrin dara-dara ani abo agbonrin ti o kun fun oore-òfè, ki o si maa yó gidigidi ninu ifé rẹ nigbakugba. (O.Sol. 2:9; 4:5; 7:3.)

20. Omo mi, eeṣe ti iwo o fi maa yó ninu ifé ajéji obinrin, ti iwo o fi gbá aya ajeji obinrin móra? (Owe 2:16; 7:5.)

21. Nitorí pe ònà eniyan nbé niwaju Oluwa, o si nṣo ònà wón gbogbo. (Job

31:4; 34:21; Owe 15:3; Jer 16:17; 32:19; Hos 7:2; Heb 4:13.)

22. Èsè eni-buburu ni yoo mu oun-tikararé, okùn èsè ara rẹ yoo si di i mu. (Psm 9:15.)

23. Yoo kú ni aigba èkó, ati ninu opolopo were (omugo) rẹ yoo si maa sìna kiri. (Job 4:21; 36:12.)

ORI 6:14-15

Iklò nipa jíjé oluse òrò náà.

O MO mi, bi iwo ba se onigbòwó fun òré rẹ, ti o si mu ògò rẹ fun àjéji èniyan. (Owe 11:15; 17:18; 20:16; 22:26; 27:13.)

2. Bi a ba fi òrò énu rẹ dékùn fun o, ti a si fi òrò énu rẹ mu o;

3. Njé, saa se èyi, ómò mi, ki o si gba ara rẹ sile, nitorí ti iwo ti bo si ówó aladugbo rẹ; lò, rẹ ara rẹ sile, ki iwo si tu aladugbo rẹ loju.

4. Máṣe fi oorun fun oju rẹ, tabi òdògbé fun ipenpeju rẹ (Psm 132:4.)

5. Gba ara rẹ bi abo agbonrin ni ówó odè, ati bi èyé ni ówó apeye. (Psm 91:3.)

Olé kò dárá.

6. To èèrùn lo, iwo olé: kiyesi isé rẹ ki o si gbón: (Owe 30:24,25.)

7. Ti ko ni onidajo, alaboyuto, tabi alakoso.

8. Ti npese ounjé rẹ ni igba-èèrùn, ti o si nkó ounjé rẹ jó ni igba ikórè. (Owe 10:5.)

9. Olé, iwo o ti sun pé to? Nigbawo ni iwo o dídé kuro ninu orun rẹ? (Owe 24:33.)

10. Orun dié si i, òdògbé dié si i, ikawokòpó lati sun dié:

11. Béé ni òsì rẹ yoo de bi alarinkiri, ati aini rẹ bi ückenrin ti o hamòran ogun. (Owe 10:4; 13:4; 20:4.)

Iklò lori gbingbir èso ikà.

12. Eniyan-keniyan, ückenrin buburu, ti o nrin ti oun ti énu àrékereké. (Owe 16:27; 10:32.)

13. O nṣeju rẹ, o nfi èsè rẹ soro, o

OWE 6:14–7:8

nfi ika rē se ajúwe. (Psm 35:19; Owe 10:10.)

14. Arékereké nbé ni àyà rē, o gbímo iwa-ikà nigbagbogbo; o nda ija sile. (Mika 2:1; èse 19.)

15. Nitorí naa ni iponju rē yoo de si i lojiji; ojiji ni yoo dà gbáu laini àtúnse: (Owe 24:22; Jer 19:11; 2 Kro 36:16.)

Ohun meje ti Olorun korira.

16. Ohun mèfà ni Oluwa korira; nítoto, meje ni o se irírá fun òkàn rē;

17. Ojú ìgbéràga, ètè èké; ati ówó ni nta èjé aláisé sile. (Psm 18:27; 120:2; Isa 1:15.)

18. Àyà ti ngbímo buburu, èsé ti o yara ni iré sisá sí iwà-ikà. (Gen 6:5; Owe 1:16.)

19. Èleri èké ti nsó-èké jade, ati èni ti nda ijà sile laarin awón arakunrin. (Psm 27:12; èse 4.)

Ikilò lórí panṣaga.

20. Qmò mi, pa àṣe baba rē mó, ki iwo o ma si se kó òfin iyá rē sile: (Owe 7:1; 1:8.)

21. Di wón mó àyà rē nigbagbogbo, ki o si só o mó òrùn rē. (Owe 3:3.)

22. Nigba ti iwo ba nrin, yoo maa se amònà rē; nigba ti iwo ba sun, yoo maa sò o; nigba ti iwo ba si ji, yoo si maa ba o sòrò. (Owe 3:23,24.)

23. Nitorí pé ofin ni fitila; kíkóní si ni hmólè; ati awón ibawi ti ntónisónà, ní ònà iyé: (Psm 19:7–14.)

24. Lati pa o mó kuro lówo obinrin buburu, lówo ahón ipónní àjéji obinrin. (Owe 2:16; 5:3.)

25. Máse se ifékufé éwà rē ni aya rē; bẹ́ ni ki o ma si se jé kioun o fi ipéneju rē mu o. (Matt 5:28.)

26. Nitorí pé tipasé agbere-obinrin ni eniyán fi ndí oníṣu-akara kan: bẹ́ ni panṣaga-obinrin, a maa lépa ayé eniyán lati parun. (Owe 29:3; 7:23; Esk 13:18.)

27. Ókunrin ha lè gbé iná si àyà rē ki asò rē o má jona bi?

28. Enikan ha le gun ori èyin-iná gbigbona, ki èsé rē o má jona bi?

29. Béé ni èni ti o wole tó obinrin èni kejí rē lo; enikéni ti o fi ówó bá á, ki yoo lo ni aijiyà. (Esk 18:6; 33:26.)

30. Nje awón eniyán ki i gan olé, bi o ba se pe, o jalé lati té òkàn rē lórùn, nigba ti ebi npa a?

31. Șugbón bi a ba mu un, yoo san an pada niwón meje; gbogbo ini ilé rē ni yoo fi san èsan. (Eks 22:1–4.)

32. Șugbón èni ti o ba bá obinrin se panṣaga, kó ni dye: èni ti o ba se e yoo pa èmí ara rē run. (Owe 7:7.)

33. Ogbe ati àbùkù ni yoo ni; ègàn rē ki yoo si kúrò.

34. Nitorí ówó ni ibinu òkunrin: nitorí naa ki yoo dasi lojó èsan. (Owe 27:4; 11:4.)

35. Oun, ki yoo nani ówó idande, bẹ́ ni inú rē ki yoo dun, bi iwo tilé so èbùn rē di pupo.

ORI 7.**Yéra fún ètàn panṣaga-Objirin.**

OMÓ mi, pa òrò mi mó, ki o si to ofin mi, bi isura pélu rē. (Owe 2:1.)

2. Pa ofin mi mó, ki o si yé; ati àṣe mi bi òmoloju rē. (Owe 4:4; Deut 32:10.)

3. Di wón mó ika rē, kó wón si wàlálà àyà rē. (Deut 6:8; Owe 3:3.)

4. Wi fun ɔghón pé, "Iwo ni arabínrin mi; "ki o si pe òye ní ibátan rē obinrin:

5. Ki wón le pa o mó kuro lówo obinrin élomiran, lówo àjéji ti nfi òrò rē se ipónní. (Owe 2:16; 5:3; 6:24.)

6. Ni ojú férésé ile mi ni emí saa bojúwò laarin férésé mi.

7. Mo si ri ninu awón òpè, mo kíyesi ninu awón omókunrin, omókunrin kan ti ko ni òye. (Owe 1:22; 6:32.)

8. O nkója lo ni igboro ni etí igun ile rē; o si lo si ònà ile rē (èse 12,27.)

9. Ni wiriwiri imolé, ni àṣálé, ni òru dudu ati òkunkun: (Job 24:15.)

10. Si kiyesi i, obinrin kan pade rẹ, owo aṣo bi panṣaga-obinrin; aláreké-rekè ayà.

11. O jẹ aláriwo ati agidí; ẹṣe rẹ ki i duro ni ilé rẹ. (Oye 9:13; 1 Tim 5:13.)

12. Nisinsinyí o jade, nisinsinyí o wà ni igboro, o si nba ni ibi igan ile gbogbo. (Oye 23:28.)

13. O di i mu, o si fenu ko o lenu, o si fi ɔdájú wi fun un pé.

14. "Óré, alaaafia nbe lowo mi, loni ni mo ti san ejé mi." (Oye 7:11,16.)

15. Nitorí naa ni mo se jade wá pade rẹ, lati ẹféri oju rẹ, emí si ri o.

16. Emí ti fi aṣo tité ọlọnà tẹ àkètè mi, ọlọnà finfin ati aṣo ḥgbò daradara ti Egípti. (Oye 31:22; Isa 19:9.)

17. Emí ti fi turari olorun dídùn ti mirra, aloe, ati kinnamoti si àkètè mi.

18. Wá, jẹ ki a gbà ẹkùn ifé wa titi yoo fi di owuro, jẹ ki a fi ifé tu ara wa lara.

19. Nitorí pe baale mi ko si ni ile, ore àjò ọnà jinjin.

20. "Q mu apo owó kan lowo rẹ, yoo si de ni oṣupa àrànmójú."

21. Órò ètàn daradara ni o fi yí i lókàn pada, ipónni ètè rẹ ni o fi mu un ni ipá. (Oye 5:3.)

22. Oun si tò ó lo lesekanna bi malu ti nlo si ibùpa, tabí bi aṣiweré (òmùgò), ti nlo si ibi amukógbón.

23. Tití ọfà fi gún un ni èdò; bi ẹyé ti nyára bọ sinu okún, ti kò si mò pe fun emí oun ni. (Onws 9:12.)

24. Njé nisinsinyí, éyin omó, e fetí si temí, ki ẹ si fiye si òrò emí mi. (Oye 5:7.)

25. Mágé jẹ ki àyà rẹ o tè si ọnà rẹ, mágé sìna lò si ipa-ọnà rẹ. (Oye 5:8.)

26. Nitorí ọpolopò eniyán ni o ti já balè; nitooto ọpolopò alagbára ni a ti ówó rẹ pa. (Oye 9:18.)

27. Ilé rẹ ni ọnà isà-òkú, ti nsokale lò si iyéwu ikú. (Oye 2:18; 5:5; 9:18.)

ORI 8.

Ipè ogbón.

O GBÓN kò ha nkigbe bí? Oye ko ha gbe ohùn rẹ soke bi? (Oye 1:20; 9:3.)

2. O duro lori awon ibi-giga, lèba ọnà, ni ipa-ọnà ni o gégùn si.

3. Ni ẹnu-ọnà, ibode ilú, ni àtiwo ojú ilekun o nkigbe soke. (Job 29:7.)

4. "Éyin eniyán ni emí npe; ohùn mi si nkó si awon omó eniyán."

5. Éyin òpè, e mò ogbón: ati éyin aṣiweré (òmùgò) ki e se aláyà dye. (Oye 1:4,22,32.)

6. E gbò, nitorí ti emí o sòrò ohun ti o dara, ati lati ètè mi ni òrò ohun titó yoo ti wá. (Oye 32:20; 23:16.)

7. Nitorí ti ẹnu mi yoo sòrò otito; iwà-buburu si ni iríra fun, etè mi. (Psm 37:30.)

8. Ninu ododo ni gbogbo òrò ẹnu mi; ko si ètàn kan tabi àrekéreké nimu won.

9. Gbangba ni gbogbo won jasi fun ẹni ti ó yé, o si tò fun awon ti o nwa imò ri. (Oye 14:6; 3:13.)

10. Gbà ẹkó mi, dípò fadaka; si gba imò ju wura àṣayan lò. (Oye 3:14,15.)

11. Nitorí ti imò jù iyùn lò, ohun gbogbo ti a le fè, ko si éyi ti a le fi we e. (Job 28:18; Oye 3:15.)

12. Emí, ogbón, ni o nba imòye gbé, emí si ri imò ati imòye. (ẹṣe 5; Oye 1:4.)

13. Ibèru Oluwa ni ikoríra ibi: irera, ati igberaga, ati ọnà ibi, ati ẹnu àrekérekè, ni mo korira. (Oye 16:6; 16:18; 15:9; 6:12.)

14. Temí ni imò ati ogbón ti o yé: temí ni dye, temí ni agbára. (Oye 1:25; 2:7; Onws 7:19.)

15. Nipasé mi ni ọba nse akoso, ti awon olori si nlána otito. (Dan 2:21; Rom 13:1.)

16. Nipasé mi ni awon ijoye nísolòri, ati awon olootò, ani gbogbo awon onidajò ayé.

17. Mo fè awon ti o fè mi; awon ti o si wá mi ni kutukutu (ayé won) yoo ri

OWE 8:18-9:11

mi. (1 Sam 2:30; Psm 91:14; Jhn 14:21; Jak 1:5.)

18. Orò ati olá nbé lowo mi, ani orò ati aásikí ti nduro pè. (Owe 3:16; Matt 6:33.)

19. Èrè mi ta wura yo, nitooto, jù wura daradara lò: ati orò mi ju fadaka àṣayan lò. (Owe 3:14; 10:20.)

20. Emi nrin ni ònà ododo, laarin ipa-ònà idajo.

21. Ki emi le mu awon ti o fè mi jògun ohun-ini, emi o si si kún iṣùra won. (Owe 24:4.)

Ohun ayeraye ni ogbón.

22. Oluwa da mi ni ipilese isé rè, saaju isé rè atijo. (Owe 3:19.)

23. A ti yàn mi lati ayérayé, lati ipilese, tabi ki ayé tò wa. (Jhn 17:5.)

24. Nigba ti ògbun kò si, a ti bi mi; nigba ti ko si orisun ti o kún fun omi pupo.

25. Ki a to fi idi awon oke-nlá Solé, saaju awon oké ni a ti bi mi. (Psm 90:2.)

26. Nigba ti ko ti i da ayé, tabi pétélé, tabi ori erupe ayé.

27. Nigba ti o nse ipilé awon òrun, emi wà nibe: nigba ti o fi òṣùwòn ayika le oju ògbun. (Owe 3:19; Job 26:10.)

28. Nigba ti o sò awosanma lojò soke: nigba ti o fi agbara fun orisun ibú:

29. Nigba ti o fi àṣé rè fun òkun, ki omi rè má se kojá enu rè: ati ofin rè fun ipilé ayé. (Job 38:10; Psm 104:9; Job 38:6.)

30. Nigba náa, emi wa lòdò rè, bi onisé: emi si je dídùn-inu rè lojòjumò, emi nyó nigbagbogbo niwaju rè; (Jhn 1:1-3.)

31. Emi nyó ni ibi-itèdo ayé rè, di-dùn-inú mi si wà sipa awon ómo enlyan. (Psm 16:3.)

Gbó, ki o si gba ogbón.

32. Njé nisinsinyí, èfeti si temi, èyin ómò: nitorí pe ibukun ni fun awon ti o tele ònà mi. (Owe 5:7; Psm 119:1,2; Luk 11:28.)

33. Gbó èkó, ki èyin si gbón, má si se je ki o lò. (Owe 4:1.)

34. Ibukun ni fun eni ti o gbó temi, ti o nsò enu-ònà mi lojojumò, ti o si nduro ti òpó enu-ilékun mi. (Owe 3:13,18.)

35. Nitorí pe eni ti o ri mi, o ri iyé, yoo si ri ojurere Oluwa. (Owe 4:22; 12:2.)

36. Sugbon eni ti o sè mi, o se okàn ara rè nkà: gbogbo awon ti o koríra mi, wọn fè ikú.” (Owe 20:2.)

ORI 9.**Ipé ogbón.**

O GBÓN ti kó ile rè, o si gbé òwón rè meje. (Matt 16:18; Ef 2:20, 22; 1 Pet 2:5.)

2. O ti pa éran rè, o ti se adalu oti-waini rè; o si ti té tabili rè. (Matt 22:4; Luk 14:16,17.)

3. O ti ran awon omobinrin rè jade, o nke lori ibí giga llú, pé, (Psm 68:11; Matt 22:3; Owe 8:1,2.)

4. “Enikeni ti o se òpè ki o yà si ihin”, fun eni ti òye kù fun, o wi pe, (Owe 8:5; 6:32.)

5. “Wa, jé ninu ounjé mi, ki o si mu ninu oti-waini mi ti mo dàlù. (O.Sol. 5:1; Isa 55:1; Jhn 6:27.)

6. Kò iwere silé ki o si yè; si maa rìn ni ònà òye.” (Esk 11:20; 37:24.)

Ibérù Olorun ni ipilese ogbón.

7. Eni ti o ba ba élégàn wi, yoo gba itijú fun ara rè, ati eni ti o ba ba eniyán buburu wi yoo gba àbùkù rè. (Owe 23:9.)

8. Máiṣe ba élégàn wi, ki o má baa koríra rè, ba ologbón eniyán wi, yoo si maa fè o. (Matt 7:6; Psm 141:5.)

9. Fi èkó fun ologbón eniyán, yoo si maa gbón siwaju, kó eniyán olooto: yoo si maa fè o. (Owe 1:5.)

10. Ibérù Oluwa ni ipilese ogbón: ati ìmò Eni-Mímò ni òye. (Job 28:28; Owe 1:7.)

11. Nitorí nipasé mi ni qíjé rè yoo

maa lé si i, ati odún iyé rè yoo si maa lé si i. (Owe 3:16; 10:27.)

12. Bi iwó ba gbón, iwó gbón fun ara rè; sugbón bi iwó ba nṣe ẹlegan, iwó nikán ni yoo ru u. (Owe 19:29.)
Ipè òmùgò obinrin.

13. Alaroye ni aṣiwere (òmùgò) obinrin: opè ni ko si mō nkan. (Owe 7:11; 5:6.)

14. O saa jokdó ni énu-ònà ilé rè, lori apoti, ni ibi giga ilú. (eṣe 3.)

15. Lati maa pe awon ti nkója nibé, ti nrin ònà ganran wọn lo: pé.

16. "Enikéni ti o ba se opè, ki o ya si ihin"; eni ti òye ku fun, o wi fun un pé, (eṣe 4.)

17. "Omí olé dùn, ati ounjé ikòkò si se dídùn," (Owe 20:17.)

18. Sugbónoun kò mó pe awon okú wà nibé: ati pe awon alapejé rè wa ni isalé isà-òkú (Owe 7:27.)

ORI 10.

Eni idúrósinšin ati eni buburu.

OWE Solomoni ni wonyii. Ologbón Ọmọ se inu-didun baba rè; sugbón aṣiwere (òmùgò) Ọmọ ni ibanujé lyá rè. (Owe 1:1; 15:20; 29:3,15.)

2. Isura iwá-buburu kò ni èrè: sugbón olododo ni ngbani kuro lowo ikú. (Psm 49:6; Owe 11:4; Luk 12:19,20; Owe 11:4,60.)

3. Oluwa ki yoo je ki ebi o pa okàn olododo; sugbón o yi ifé awon eniyan buburu danu. (Psm 34:9,10; Matt 6:33; Psm 112:10.)

4. Eni ti o ba dẹ ọwó a di talaka; sugbón ọwó awon alaapon ni nmú olà wá. (Psm 12:24; 13:4.)

5. Eni ti o ba kojo ni igba-èrùn ni ọlogbón Ọmọ: sugbón eni ti o ba nsùn ni igba ikore ni Ọmọ ti ndoju ti ni. (Owe 6:8; 17:2.)

6. Ibukun wa lori olododo: sugbón eni eniyan buburu ni nbo iwá-ipá mole. (Est 7:8.)

7. Ibukún ni iranti olooto: sugbón orukò eniyan búburú yoo rà. (Psm 9:56; Onws 8:10.)

8. Olégbón inú ni yoo gba ofin: sugbón ètè were (òmùgò) ni a o parun. (Owe 13:3.)

9. Eni ti o nrin deede, o rin dajadaju: sugbón eni ti o ba nṣe àyídà ònà rè,oun ni a o mó. (Psm 23:4; Owe 28:18; Isa 33:15; Owe 26:26.)

10. Eni ti nṣe (idajo) oju o mu ibanuje wá; *(sugbón eni ti o fi igboya baniwi o nfe alaafia) sugbón ete were (òmùgò) ni a o parun. (Owe 16:13.)

11. Kònga iyé ni énu olododo: sugbón enu eniyan buburu ni nbo iwá-ipá mole. (Psm 37:30.)

12. Ikorira ni nrú ijá soke: sugbón ifé bo gbogbo èṣé mole. (1 Pet 4:8.)

13. Ni ètè eni ti o moye ni a ri ọgbón: sugbón kùmò ni fun èhin eni ti òye kù fun. (Owe 26:3.)

14. Awon ọlogbón a maa to imò jo: sugbón enu awon aṣiwere (òmùgò) sunmò iparun. (Owe 9:9; 18:7.)

15. Òrò ololá ni ilu agbara rè: aini awon talaka ni iparun wọn. (Job 31:24; Psm 52:7; Owe 18:11; 19:7.)

16. Isé olododo té si iyé; èrò awon eniyan buburu si èṣé.

17. Eni ti o ba pa èkó mó, o wà ni ipa-ònà lyé; sugbón eni ti o ba kò ibawi o síná. (Owe 6:23.)

18. Eni ti o ba pa ikorira mó ni ètè èké, ati eni ti o ba nbanuje, aṣiwere (òmùgò) ni. (Owe 26:24; Psm 15:3.)

19. Ninu òrò pupo, a kò lè fé èṣé kù: sugbón eni ti o pa ètè rè mó ni o gbón. (Owe 18:21; Onws 5:3; Jms 3:2.)

20. Ahon olooto dabi aayo fadaka: àyà eniyan buburu kò ni iye lori. (Owe 8:19.)

21. Ètè olododo nbó opolopo eniyan; sugbón awon aṣiwere (òmùgò) yoo ku ni àilogbón. (eṣe 11; Owe 5:23.)

22. Ibukun Oluwa ni nmú ni la, laifi láláá si i. (Gen 24:35; Psm 37:22.)

(10) *(Awon àdákó akókó ti majemu laclae lati èdè Heberu si èdè Griki fi ọrq wonyii si i.)

OWE 10:23–11:19

Iberu Olorun nfunai ni emi gigun.

23. Bi ohun eré ni fun aṣiwere (òmùgò) lati hu iwà-ikà: sugbon iwà ologbón ni inú-dídùn éni òye. (Owe 15:21.)

24. Iberu eniyan buburu abowá ba a: sugbon ife olododo ni a o fi fan un. (Psm 145:19; Matt 5:6; 1 Jhn 5:14, 15.)

25. Nigba ti ijì ba rekója, eniyan buburu ki yoo si mo; sugbon olododo ni ipilè ainipékun. (Owe 12:7; Psm 15:5; Matt 7:24; 16:18.)

26. Bi qti kikan si ehin, ati bi eefin si ojú, bẹ́ ni olé si éni ti o rán an ni isé. (Owe 26:6.)

27. Iberu Oluwa mu ojo gún: sugbon odún eniyan buburu ni a o se kuru. (Owe 9:11; Psm 55:23.)

28. Abá olododo ayò ni yoo jasi: sugbon ireti eniyan buburu ni yoo segbé.

29. Ọnà Oluwa ilu olodi ni fun éni idurosinśin, sugbon egbe ni fun awon onise-éṣé. (Psm 28:8; Owe 21:15.)

30. A ki yoo si olododo ni ipo lae; sugbon eniyan buburu ki yoo gbe ilé-ayé. (Psm 37:29.)

31. Énu olooto mu ogbón jade; sugbon ahọn àrekérekè ni a o ge kuro.

32. Ètè olododo mo ohun itewögba; sugbon énu eniyan buburu nsoro àrekérekè.

ORI 11.**Igberaga ni nṣasaju iparun.**

OSUWQN èké irira ni loju Oluwa; sugbon osuwon titó ni didun inu rẹ. (Lef 19:35; Deut 25:13–16.)

2. Bi igberaga bá de, nigba naa ni itijú de, sugbon ogbón wà pélù onirelé. (Owe 16:18.)

3. Otito aduro-sinsin ni yoo maa tó wọn; sugbon àrekérekè awọn olurekoja ni yoo pa wọn run. (Owe 13:6.)

4. Orò ki i ni anfani ni ojo ibinu: sugbon ododo ni igbani lówo ikú. (Esk 7:19; Sef 1:18; Gen 7:1.)

5. Ododo éni-pipe yoo maa tó ḥnà

rẹ: sugbon eniyan buburu yoo subu ninu iwà-buburu rẹ.

6. Ododo áwọn aduro-sinsin yoo gba wọn lá: sugbon awọn olurekoja ni a o mu minu isékuše wọn: (Ows 10:8.)

7. Nigba ti eniyan buburu ba kú, ireti rẹ a dasán, ireti awọn aláisedeede eniyan a si dasán. (Owe 10:28.)

8. A yó olododo kuro, ninu iyønu, eniyan buburu a si bö si inú rẹ. (Owe 21:18.)

9. Énu ni àgabàgabé nfi pa aladugbo rẹ: sugbon lmò ni a o fi gba awọn olododo sile.

10. Nigba ti o ba ndara fun olododo, ilú a yó: nigba ti eniyan buburu ba segbé, igbe-ayò a ta. (Owe 28:12.)

11. Nipa ibukun éni-iduro-sinsin ilú a ni igbegá: sugbon a bi i subu nipa énu eniyan buburu. (Owe 29:8.)

Olooto okàn ati olótófó.

12. Éni ti òye kú fun ni ngan omónikeji rẹ: sugbon éni òye a pa énu te mo. (Owe 14:21; 10:19.)

13. Éni ti nse ófófó fi ḥràn ipamò hàn; sugbon éni ti nse olooto-okàn a pa orò naa mó. (Lef 19:16; Owe 20:19; 1 Tim 5:13; Owe 19:11.)

14. Nibi ti itonyi kò si, awọn eniyan a subu; sugbon ninu ọpò olu gbani-nímòràn ni ailewu wa. (Owe 15:22; 20:18; 24:6.)

15. Éni ti o ba se onigbowo fun àle-jò, ni yoo ri iyønu; éni ti o ba si korira siše igbowo wà lailewu.

16. Obinrin oloore-òfè gba iyí: bi alagbara eniyan ti ngba orò. (Owe 31:30.)

17. Alaunu eniyan se rere fun ara rẹ: sugbon ikà-eniyan nyó ara rẹ lenu. (Matt 5:7; 25:34–36.)

18. Eniyan buburu ngba èrè-ètàn; sugbon éni ti ngbin ododo ni èrè-otito wa fun. (Hos 10:12; Gal 6:8,9.)

19. Bi éni ti o duro ninu ododo ti nni iyé, bẹ́ ni éni ti nlepa ibi, o nle e si ikú ara rẹ.

17. Èni ti o sò otitò, o fi ododo hàn jade; sugbon eleri èké, sò ɔrò ètàn. (Owe 14:5.)

18. Awon kan nbè ti nyara sòrò lasan bi igúnni idà; sugbon ahòn ològbón, ilera ni. (Psm 57:4.)

19. Ètè otitò ni a o mu duro fælae; sugbon ahòn èké, igba diè ni. (Psm 52:5.)

20. Ètàn wà ni àyà awon ti nro ibì; sugbon fun awon ti ngbímo alaaafia, ayò ni. (èse 5.)

21. Ko si ibi kan ti yoo ba olododo; sugbon awon eniyan buburu ni yoo kun fun ibi. (Psm 91:10; 1-Pet 3:13; Owe 14:14.)

22. Irira loju Oluwa ni ahòn èké; sugbon awon ti nse rere ni dídùn-inú rè. (Owe 6:17; 11:20; Ifh 22:15.)

23. Ològbón eniyan pa imò mó; sugbon àyà awon aşıwere (òmùgò) nkede iwà òmùgò wọn. (Owe 13:16; 15:2.)

24. Qwo aláápon ni yoo se akoso; sugbon ɔlé ni yoo wà labé irú-sínsin.

25. Aniyàn pupò àyà eniyan ni ndori rè kodò; sugbon ɔrò rere ni nmú un yó. (Owe 15:13; Isa 50:4.)

26. Olododo tó aladugbo rè si ònà; sugbon ònà awon eniyan buburu tán wòn je.

27. Өlé eniyan ki i le mu ohun qdè rè; sugbon lati jé alaapón eniyan, ɔrò iyebiye ni.

28. Ni ònà olododo ni iyé; ikú ko si loju ònà otitò. (Owe 11:19.)

ORI 13.

Orisun orò titobi.

OLÒGBÓN ómó gba èkò baba rè; sugbon elégàn ko gbó lìbáwí. (Owe 10:1; 15:12.)

2. Eniyan yoo jé ohun rere nipa èrè énu. rè; sugbon ifé ɔkàn awon olu-rekoja ni iwa ipa. (Owe 12:14.)

3. Èni ti o pa énu rè mó, o pa émi rè mó; sugbon èni ti o si ètè rè gbooro yoo ni ipárun. (Psm 39:1; Jak 3:2.)

4. Өkàn ɔlé nfé, ko si ti nkan; sugbon ɔkàn awon alaapón ni a o mu sanra. (Owe 10:4.)

5. Olododo korira ètàn; sugbon eniyan buburu mu ni hu iwà irira ati itijú.

6. Ododo pa èni-iduro-sinsin ni qna mó; sugbon iwa-buburu ni nmuni shubu sínú èsé. (Owe 11:3,5.)

7. Ènikan wa ti o nse bi olórò, sugbon ko ni nkan; ènikan wa ti o nse bi talaka sugbon o ni ɔrò pupò. (Owe 11:24; Luk 12:20,21,33; 2 Kor 6:10.)

8. Irapada èmi eniyan ni ɔrò rè;

sugbon talaka eniyan ko ni ohun irapada.

9. Imòlé olododo-nfi ayò tàn; sugbon fitilà eniyan buburu ni a o pa. (Job 18:5; Owe 24:20.)

10. Nipa kiki igberagá ni ijà ti nwá; sugbon lòdò awon ti a fi imò han ni ogbon wá. (Owe 11:24.)

11. Өrò ti a fi iwà-asán ni yoo faséhin; sugbon èni ti o fi isé-owó kójó ni yoo maa pò si i. (Owe 10:2; 14:23.)

Orisun ireti.

12. Ireti pipé nmú ɔkàn sàisàn; sugbon ifé-ɔkàn ti a mu se, igi iyé ni. (èse 19.)

13. Ènikan ti-o-ba gan ɔrò naa ni a o parun; sugbon èni ti-o-bèru ofin naa, ni a o san pada fun. (2 Kro 36:16.)

14. Ofin ològbón ni orisun iyé, lati kuro ninu idékùn ikú. (Owe 10:11; Psm 18:5.)

15. Igbóraèni-yé mú ojúrere wá; sugbon ònà awon ɔdàlè şòró. (Owe 3:4; 21:8.)

16. Gbogbo amoye eniyan ni nfi imò sise; sugbon aşıwere (òmùgò) tan iwà òmùgò rè kale. (Owe 12:23; 15:2.)

17. Onisé buburu bò sinu ipónjú; sugbon olootó ikò mu ilera wa. (Owe 25:13.)

18. Òsi ati itijú ni fun èni ti o kò èkò; sugbon èni ti o ba fetisi lìbáwí ni a o bu olá fun. (Owe 15:5,31,32.)

19. Ife ti a muse dun mo' okan; sugbon irira ni fun aşıwere (òmùgò) lati kuro ninu ibi.
20. Eni ti o nba ologbónrin yoo gbón; sugbon egbe awon aşıwere (òmùgò) ni yoo şegbé. (Owe 15:31; 28:19.)
21. Ibi nlepa awon elésè; sugbon fun awon olododo, rere ni a o maa fi san an. (Psm 32:10; 13:1.)
22. Eniyen rere fi ogún silé fun awon ɔmọ ɔmọ rè; sugbon orò elésè ni a tò jo fun olododo. (Job 27:16,17; Owe 28:8; Onws 2:26.)
23. Ounje pupo ni o wa ninu ilé awon talaka; sugbon nitorí àlléfoye-setò òpò rè yoo şofò dànù. (Owe 12:11; 14:30-34.)
24. Eni ti o ba fa ówó pàşan sehin, o korira ɔmọ rè; sugbon eni ti o fe e a maa tètè nà án. (Owe 19:18; 22:15; 29:15,17.)
25. Olododo ni àní-tó fun itélorùn okan rè; sugbon inu awon eniyen buburu ni yoo se alaini. (Psm 34:10; 37:3.)

ORI 14.

Ologbón obinrin ni nkó ile rè.

OLUKULUKU ologbón obinrin ni nkó ilé rè; sugbon aşıwere (òmùgò) a fi ówó ara rè fa a lulé. (Owe 24:3.)

2. Eni ti o nrin ni iduro-sinsin rè o bero Oluwa; sugbon eni ti o se àreké-rekè ni ɔnà rè, o gàn án. (Owe 19:1; Rom 2:4.)

3. Ni enu aşıwere (òmùgò) ni pàşan igberaga; sugbon ètè awon ologbón ni yoo pa wọn mó. (Owe 12:6.)

4. Nibi ti malu kò sí, ibuje a di ofo: sugbon ibisi pupo nbé nipa agbara malu.

5. Eleri olootó ko je şéké: sugbon ètàn ni eleri eké maa nsó jade. (Eks 20:16; Owe 6:19; 12:17.)

6. Elegan nwa ɔgbón, ko si ri i: sugbon imò ko şoro fun eni ti òye yé. (Owe 24:7; 8:9; 17:24.)

7. Kurò niwaju aşıwere (òmùgò); ati lodo eni ti ko ni ètè imò.

8. Ogbón amoye ni lati inoye ònà rè; sugbon iwà òmùgò awon aşıwere (òmùgò) ni ètàn.

9. Awon aşıwere (òmùgò) nfi ẹbi-èṣe sésin; sugbon ojurere wa laarín awon olododo.

10. Ayà mo ikorò ara rè; ko si alejo kan tii se alabapin ayò rè.

11. Ilé eniyen buburu ni a o fun: sugbon ago eni-iduro-sinsin mi yoo maa gbié. (Owe 3:33; 12:7; 15:25.)

12. Ònà kan wa ti o dabi eni pe o daralójú eniyen, sugbon opin rè ònà ikú ni. (Owe 16:25; Rom 6:24.)

13. Nimi èrin péju, ayà a maa kaa-nu; ati opin ayò ni ibanujé. (Owe 5:4; Onws 2:2.)

14. Alápèhindà eniyen ni a o fi èso ònà ata rè kún: sugbon eniyen rere yoo ni itélorùn ninu okan rè. (Owe 1:31; 12:14.)

15. Opè eniyen gba òrò gbogbo gbó; sugbon amoye eniyen wo ònà ara rè daradara.

16. Ologbón eniyen bero, o si kuro ninu ibi; sugbon aşıwere (òmùgò) gbe-raga, o si da ara rè loju. (Owe 22:3.)

17. Eni ti o ba tete binu, huwa omugo; eni éléte buburu ni a korira. (ese 29.)

18. Awon òpè jogun iwà òmùgò; sugbon awon amoye ni a fi imò dé ni adé. (Owe 18:15.)

19. Awon eni-buburu, tériba niwaju awon enirere; ati awon eniyen buburu ni enu-ònà awon olododo. (Owe 11:29.)

Olórò ati tálákà.

20. A tilé korira tálákà lati òdò ala-dugbo rè wa; sugbon olórò ni òré pupo. (Owe 19:7.)

21. Eni ti o kégàn enikeji rè, o se: sugbon eni ti o ba şaanu fun awon tálákà, ibukun ni fun un. (Owe 11:12; Psm 41:1.)

22. Awon ti ngbimò buburu ko ha

ṣina bi? Ṣugbọn aanu ati otitö ni fun awon ti ngbimö ire.

23. Ninu gbogbo-lááláá ni ere pupo wa: ṣugbọn òrò-ènu láásán kò ni ohun kan.

24. Adé awon ọlogbón ni ṣugbón wọn: ṣugbọn iwa-àímòye awon òmùgò ni wèrè wọn.

25. Olooto ἐleéri ngbà: okàn sile: ṣugbọn ἐleéri ètàn sòrò-èké. (ese 5.)

26. Ninu ibéru Oluwa ni igbekéle ti o lagbara: awon ọmọ rẹ yoo si ri ibi àbò. (Owe 19:23; Isa 33:6.)

27. Ibéru Oluwa ni orisun iyè, lati kuro ninu ikékún ikú. (Owe 13:14.)

28. Ninu ọpò eniyan ni Qba ni iyí; ṣugbọn laisi eniyan ọmọ-alade yoo parun.

29. Ení ti o ba lóra lati binu, o ni imò pupo; ṣugbọn éni ti o ba yara binu o fi iwa-òmùgò rẹ hàn. (Owe 16:32; Jak 1:19; Owe 29:20.)

30. Ayà ti o yè kooro ni iyè ara; ṣugbọn ilara ni ibàjé egungun. (Owe 12:4.)

31. Ení ti o ba nni tálákà lata, o gàn Eleđa rẹ; ṣugbọn éni ti o şaanu fun tálákà o bu ọlá fun un. (Owe 17:5; ese 21.)

32. Eniyan buburu ni a npa run ninu iwa-buburu rẹ; ṣugbọn olododo ni ireti ninu ikú rẹ. (Job 13:15; Psm 23:4; 2 Kor 1:9; 2 Tim 4:18.)

33. Ogbón fi idì kale ni ayà éni ti o mòye; ṣugbọn a fi i han láyà awon aší-wèrè (òmùgò). (Owe 2:10; 12:16.)

34. Ododo ni ngbe orilé-èdè lékè; ṣugbọn èṣe ni ègàn orilé-èdè. (Owe 11:11.)

35. Ojurere qba nbé ni ọdq ọlogbón iranṣe; ṣugbọn ibinu rẹ si iranṣe ti nthuwa itijú. (Matt 24:45.)

ORI 15.

Ahón ọlogbón eniyan.

IDAHUN pélé yí ibínú pada; ṣugbọn òrò líle ni nru ibínú sókè. (Ondj 8:1-3; 1 Sam 25:10-13.)

2. Ahón ọlogbón nlo imò rere: ṣugbòn énu ašíwére (òmùgò) a maa gufè iwa-wèrè. (Owe 12:23; 13:16.)

3. Oju Oluwa nbé ni ibi gbogbo, o nwo àwọn éni-buburu ati éni-rere. (Job 34:21; Heb 4:13.)

4. Ahón imularada ni igi iyé: ṣugbòn àyídáyídà ninu rẹ ni ibajé okàn.

5. Ašíwére (òmùgò) gan èkò baba rẹ; ṣugbòn éni ti o ba feti si ibawi ni o mòye. (Owe 13:1,18.)

6. Ni ilé olododo ni ọpòlòpò işura: ṣugbòn minu èrè eniyan buburu ni lyonu.

7. Ètè ọlogbón tan imò kale: ṣugbòn ayé ašíwére (òmùgò) ki i se bẹ́.

8. Ebó awon eniyan buburu, irira ni loju Oluwa; ṣugbòn adura awon éni-iduroşinşin ni dídùn-inú rẹ. (Isa 1:11; Jer 6:20; Mika 6:7.)

9. Qna eniyan buburu, irira ni loju Oluwa; ṣugbòn ó fé éni ti ntó ododo lèhín. (Owe 21:21; 1 Tim 6:11.)

10. Ìkilò kikan wa fun éni ti o kó ònà silé; éni ti o ba si korira ibawi yoo kú. (Owe 1:29-32; 5:12.)

11. Isà-òkú ati iparun si silé niwaju Oluwa; melomeló ni ayà awon ọmọ eniyan. (Job 26:6; Psm 139:8; 2 Kro 6:30.)

12. Èlégàn kò fé éni ti nba a wi; bẹ́ ni ki yoo to awon ọlogbón lò. (Owe 13:1; Amos 5:10.)

Èrè inu-didun.

13. Inu-didùn a mu oju darayá; ṣugbòn nipa ibanujé ayà, okàn a rêuwési. (Owe 17:22; 12:25.)

14. Aya éni ti oye yé nse aféri imò; ṣugbòn énu ašíwére (òmùgò) nfi iwa-wèrè bo ara rẹ.

15. Gbogbo ọjó olùpónjú ni ibi; ṣugbòn onínú-didùn njé alaafia níbagbogbo. (ese 13.)

16. Dié pélù ibéru Oluwa; o san ju işura pupo pélù iyónu ninu rẹ. (Psm 37:16; Owe 16:8; 1 Tim 6:6.)

17. Ounje ewébè nibi ti ifé wà, o san ju abópa malu lòoun pélù irira. (Owe 17:1.)

ORI 16.

18. Abínú enyan ru asò sókè; sugbón ení ti o lóra lati binu, o tu ìjá ninu. (Owe 26:21; 29:22; 14:29.)

19. Ónà òlé dabi igbó ègún; sugbón ònà olododo ònà ti o téjú ni. (Owe 22:5.)

20. Ologbón omó se báhá aláyé; sugbón aşíwere (ómúgo) enyan gan lyá rè. (Owe 10:1; 30:17.)

Èkó ogbón.

21. Ayó ni iwà-wèrè fun ení ti òdye kù fun; sugbón ení-òye a maa. riñ ni idúró-sinsin. (Owe 10:23; Ef 5:15.)

22. Laisi amóran, èrò a dasan; sugbón ni opolopó olugbímó, wón a fi idí mulé. (Owe 11:14; 20:18.)

23. Enyan ni ayó nipa idahun énu rè; ati pe òrò kan ti o sòjade ni akoko rè, o ti dara tó! (Owe 25:11.)

24. Ónà ologbón lò sókè si iyé, ki o le yera fun isà-òkú nisale. (Owe 4:18.)

25. Oluwa yoo run ilé agberaga; sugbón yoo fi àálà ilé òpó mulé. (Owe 12:7; Psm 68:5,6.)

26. Iro inu enyan buburu, irira ni loju Oluwa; sugbón òrò ení-mímó ni òrò dídùn niwaju rè. (Owe 6:16-19; 16:24.)

27. Ení ti o njé èrè aísododo, o nyo ilé ara rè lenu; sugbón ení ti o koríra èbún yoo yé. (Owe 28:25; 1 Tim 6:10; Isa 33:15.)

28. Àyá olododo se àṣárò lati dahun; sugbón énu enyan buburu ngúfè ohun ibí jáde. (1 Pet 3:15.)

29. Oluwa jinna si awon enyan-buburu; sugbón o gbó adura awon olododo. (Psm 34:16; 145:18.)

30. Ìmòlè oju mu inu dùn; ihin rere si mu egungun sanra.

31. Ení ti o ba gbó ibáwí iyé, a jokòò laarin awon ologbón. (èṣé 5.)

32. Ení ti o kò èkó, o gan okàn ara rè; sugbón ení ti o ba gbó ibáwí, o ni imòye. (Owe 1:7; 8:36; 15:5.)

33. Ibéru Oluwa ni èkó ogbón; ati saajú olá ni iréle. (Owe 1:7; 18:12.)

Gbogbo ònà enyan ni o dara ni ojú rè.

MURA àyà, ti enyan ni, sugbón lati òdò Oluwa ni idahun ahón. (Owe 19:21.)

2. Gbogbo ònà enyan ni o mó lójú ara rè; sugbón Oluwa ni o ndiwon èkán. (Owe 21:2.)

3. Ka isé rè le Oluwa lówo, a o si fi idi iro-inu rè kalé. (Psm 37:5.)

4. Oluwa ti se ohun gbogbo fun ipinnu rè; nitooto, awon enyan buburu fun ojó ibi. (Isa 43:7; Job 21:30.)

5. Olukuluku enyan ti o gberaga ni àyà, irira ni loju Oluwa: o daju pé, ki yoo lò lálíjiyà. (Owe 6:17; 11:21.)

6. Nipa aanu ati otító a bo èṣé mólè; ati nipa ibéru Oluwa, enyan a kuro ninu ibi. (Dan 4:27; Owe 14:16.)

7. Nigba ti ònà enyan ba wu Oluwa, Oun a mu awon òtá rè paapaa wa pèlu rè ni alaafia. (2 Kro 17:10.)

8. Dié pélú ododo, o san jù òró nla lò laisi ètò. (Owe 15:16.)

9. Àyà enyan ni npinnu ònà rè, sugbón Oluwa ni o ntó isisé rè. (Psm 37:23; Owe 20:24; Jer 10:23.)

10. Òrò imísi nbé ni ètè oba: énu rè ki i sè ni idajo.

11. Iwòn ati òshuwòn titó ni ti Oluwa: gbogbo okuta-iwòn ti nbé ninu àpò, isé rè ni. (Owe 11:1.)

Ogbón ni orisun iyé.

12. Irira ni fun awon oba lati se buburu: nitorí pe nipa ododo ni a ti fi idi ité kalé. (Owe 25:5.)

13. Ètè ododo ni dídùn-inú awon oba: wón si fé ení ti nsoró titó. (Owe 14:35.)

14. Ibinu oba dabi iranşé ikú: sugbón ologbón enyan ni yoo tú ú. (Owe 19:12.)

15. Ninu ìmòlè oju oba ni iyé; oju-rere rè si dabi ikuukuu awosanma ti nmú òjò àròkúrò wa. (Job 29:23.)

16. Latí ni ogbón, melomelo ni o san ju wúrà lò; ati latí ni òye, melo-

melo ni o dara ju fadákà lò. (Owe 8:10,19.)

17. Opópó-ònà awon eni-idero-sin-sin yà kúrò ninu ibi: eni ti o pa ònà rè mó, o pa òkàn rè mó.

18. Igberaga ni nṣaaжу iparun, agídì òkàn ni nṣaaжу isubù. (Owe 11:2.)

19. O san lati se oniréle òkàn pèlu awon tálákà, jù lati ba awon agberaga pin ikógun.

20. Eni ti o fi òye gba òrò yoo ri ire; eni ti o si gbéké le Oluwa, ibukun ni fun un. (O.D. 2:12; 34:8; Jer 17:7.)

21. Ologbón àyà ni a o pe ni amòye: didun-ètè a si maa mu èkó pò.

22. Òye ni orisun iyé fun eni ti o ni i: sugbón èkó aṣíwére (òmùgò) ni iwá-wére. (Owe 13:14; 7:22.)

23. Àyà ologbón mu òrò enu rè jade pèlu iwári, o si mu èkó pò lété rè. (Owe 37:30.)

24. Òrò didùn dabi afárá-oyin, o dun mó òkàn, o si se ilera fun egungun.

Ònà buburu eniyan dara ni ojú rè.

25. Ònà kan wa ti o dabi eni pé o dara fun eniyan, sugbón òpin rè ni ònà ikú. (Owe 14:12.)

26. Okàn ti o nṣíṣé, o nṣíṣé fun ara rè; nitorí pé enu ara rè ni o nsun un se e.

27. Eniyan-buburu-hu iwá-ibi jade, ati ni ètè rè bi eni pe iná jíjó ni o wa nibé. (Owe 6:12; 14:18; Jak 3:6.)

28. Aláyídáyídà eniyan dá ijá sítè: asòròkélè ya awon òré ni ipa. (Owe 15:18; 17:9.)

29. Eni iwá-ipá tan aladugbo rè, a si mu un lò si ipa-ònà ti kò dara. (Owe 1:10.)

30. Eni ti o nṣé oju rè pépé ngbérò ohun ayídáyídà; eni ti o si su enu pò yoo mu ki ohun buburu selè.

31. Adé ògo ni ori ewú, bi a ba ri i ni ònà ododo. (Owe 20:29.)

32. Eni ti o lóra lati binu, o san ju alagbara lò; eni ti o si se akoso emi rè, o ju eni ti o según ilú lò. (Owe 19:11.)

33. A sé gégé dà si isepo asò; sugbón gbogbo idajò rè lowé Oluwa ni.

ORI 17.

Òrò rere ati òrò asán.

KÈLÈ gbigbe, pèlu alaafia, o san ju ilé ti o kún fun eran-pipa pèlu ijá. (Owe 15:17.)

2. Ologbón iranṣe yoo se olori òmò ti nnuwa itijú, yoo si pin ogún laarin awon arakunrin. (Owe 10:5.)

3. Ikòkò ni fun fadákà, ati ilérù fun wúrà: bee ni Oluwa ndan àyà wo. (Owe 27:21; Psm 26:2.)

4. Oluṣé buburu fetisi ètè èké; eni-èké a si maa kiyesi òrò ahón, buburu.

5. Ènikèni ti o ba sín tálákà je, o gan Èledá rè: eni ti o ba si nyò si wáhala ki yoo wá ni àjíjá. (Owe 14:31; Job 31:29.)

6. Òmò-òmò ni adé arúgbó: ògo awon òmò si ni baba won. (Owe 13:22.)

7. Òrò daradarà kò yé fun aṣíwére (òmùgò); bec ni ètè èké kò yé fun òmò alade.

8. Ówó-àbètélè dabi okuta iyebíye loju eni ti o funni; nibikibi ti o yi si, ni o nṣé rere. (Owe 21:14; Isa 1:23; Amos 5:12.)

9. Eni ti o bo òràn móle, o nwa ifé; sugbón eni ti o tun hú òràn sítà, o ya òré nipa. (Owe 10:12; Jak 5:20; 1 Pet 4:8; Owe 16:28.)

10. Òrò-ibáwí dun ologbón de inu okàn ju ogorun pàṣán lara aṣíwére (òmùgò) lo.

11. Eni-òtè a maa wá kíki ibi kiri; nitorí naa iranṣe ikà ni a o ran si i.

12. O sán ki abo-beari ti a kó ni òmò o pade eniyan, ju aṣíwére (òmùgò) lò ninu iwá-wére rè. (Hos 13:8.)

Ogbón níye lori.

13. Ènikèni ti o ba fi ibi san ire, ibi ki yoo kuro ninu ilé rè. (Psm 109:4,5; Jer 18:20.)

14. Ipileṣe ijà dabi titú omi jade; nitoraa fi ijà sièle ki o to di nla. (Owe 20:3.)

15. Ení ti o dá eniyán buburu lare, ati éní ti o dá olododo lèbi, ani awón mejeji lríra ní loju Oluwa. (Eks 23:7; Isa 5:23.)

16. Nitoraa kinni iye ówó yoo se wa lówó ásiwére (òmùgò) lati ra ogbón, nigba ti kò ní òye?

17. Óré a maa feni nigbagbagbo, sugbon arakunrin ni a bì fun igbà ipònjú. (Rut 1:16; Owe 18:24.)

18. Eniyán ti oye kù fun, a se onigbòwó, a si fi ara sofa niwaju óré rẹ. (Owe 6:1.)

19. Ení ti o fè ijà, o fè èsè; éní ti o kó enu-ònà rẹ ga, o nwa iparun. (Owe 29:22; 16:18.)

20. Ení ti o ni àyídáyídà ókàn'ki yoo ri ire; ati éní ti o ni ahón òrò-meji, a bò sinu ibi. (Jak 3:8.)

21. Ásiwére (òmùgò) ómó je ibanuje baba rẹ; baba ásiwére (òmùgò) kò ni ayò. (Owe 10:1; 19:13.)

22. Inú-didún mu imularada rere wá; sugbon ibanuje ókàn mu egungun gbé. (Ówe 15:13; Psm 22:15.)

23. Eniyán buburu gba ówó-àbètélè lati ibi-ikòkò lati yi ònà idajò pada. (Eks 23:8.)

24. Ogbón wà niwaju éni ti o móye; sugbon ójú ásiwére (òmùgò) nbé ni ópin ilé-ayé. (Onws 2:14.)

25. Ásiwére (òmùgò) ómó ni ibanuje baba rẹ, ati kikoro ókàn fun iyá ti o bi i. (Owe 10:1.)

26. Pelupelú ko dara ki a je olotito ni iyá, tabi ki a lu awón ómó-alade nitoraa sègbè wọn. (Owe 18:5.)

27. Ení ti o ni imò, a sé òrò rẹ kù: olókan tútú si ni amòye eniyán. (Jms 1:19.)

28. Lootó, ásiwére (òmùgò); nigba ti o ba pa énu rẹ mó, a o ka a si ologbón, nigba ti o ba si pa énu rẹ mó a o ka a si amòye. (Job 13:5.)

ORI 18.

Òrò ologbón ati ti òmùgò.

E NI ti o ya ara rẹ sótò yoo lepa ifé ara rẹ, yoo si kójú ijà nla si ohunkohun tì i se ti òye.

2. Ásiwére (òmùgò) ko ni inú-didún si imòye, bi ko se ki o le fi èrò-ókàn ara rẹ hàn. (Owe 12:23.)

3. Nigba ti eniyán-buburu ba dé, nigba naa ni ègàn dé, ati pèlu ègàn ni ijú.

4. Òrò énu eniyán dabi omi jinjin, orisun ogbón bi oddò shisan. (Owe 20:5; 10:11.)

5. Kò dara lati se ojusaju eniyán-buburu, lati bi olododo shubú ni idajò. (Lef 19:15; Deut 1:17; Owe 24:23.)

6. Ètè ásiwére (òmùgò) ni nmú ijà wa, énu rẹ a si maa fa ina wá.

7. Enu ásiwére (òmùgò) ni iparun rẹ, ètè rẹ si ni ikekun ókan rẹ. (Owe 10:14; Onws 10:12.)

8. Òrò olófofó dabi àdídùn, wọn a si wọ isale inu lò. (Owe 26:22.)

9. Ení ti o lora ni idi isé rẹ, arakunrin ni si jegudújerá eniyán. (Owe 28:24.)

10. Orukò Oluwa, ilé-ìṣò agbara ni: Olododo sa wọ inu rẹ, o si là. (2 Sam 22:3; Psm 18:2.)

11. Òrò olórò ni ilu-agbara rẹ, o si dabi odi giga ni ojú ara rẹ. (Owe 10:15.)

12. Shaaju iparun, àyà eniyán a se agídí, shaaju olá si ni iréle. (Owe 11:2.)

13. Ení ti o ba dahun òrò ki o tò gbó, iwà-wèrè ati itijú ni fun un. (Jhn 7:51.)

14. Ókàn eniyán yoo fayàráñ àlera rẹ; sugbon ókàn ti o rẹwési, taní yoo gbà á?

15. Àyà amòye ngba imò; eti ologbón a si maa se aféri imò.

16. Óré eniyán a maa fi àyè fún un, a si mù un wá siwaju awón eniyán nla. (Gen 32:20; 1 Sam 25:27.)

17. Èníkini ninu ejó rẹ a dabi éni pé ó jàré, titi èníkeji rẹ yoo fi de lati hudi rẹ sita.

18. Gègè mu àriyànjiyàn parí, a si làjà laarin awọn alágbara. (Owe 16:33.)

19. Arakunrin ti a se arekereké sì ju ilú-olodi alágbara lo; bẹ́ ni lјà dàbi ópá idabùú àáfin. (Ef 4:3; Filip.4:16,18; 1 Kor 1:11-13; Psm 119:78;133:1.)

20. Qò énu eniyan a maa mu inu rè tutù: ibisi énu rè ni a o si fi tu u ninu. (Owe 12:14.)

21. Ikú ati iyé wa ninu agbára ahón; awọn ti o fè e yoo je éso rè. (Matt 12:37.)

22. Èníkéni ti o ri aya fè, o ri ohun rere, o si ri ojurere lòdò Oluwa. (Owe 19:14; 8:35.)

23. Tálákà a maa bę́ èbę́; sugbon olórò a maa si ikára dahun. (Jms 2:3.)

24. Èní ti o ni òré pupo, o se e si iparun ara rè; òré kan si nbé ti o fi ara moni ju arakunrin lo. (Owe 17:17.)

ORI 19.

Ifiwera qò ati èsi.

TÁLÁKÀ ti nrin niyu iwà-tító rè; o sàn ju èní ti o nse àrekereké ni èté rè lo, òmúgo si ni pelú. (Owe 28:6.)

2. Pélupélu, okàn láiní imò, ko dara; èní ti o ba si fi èsé rè yára yoo subú.

3. Nigba ti iwà-òmúgo eniyan ba mu iparun ba ònà ara rè, okàn rè a gbóná ni ibinú si Oluwa. (Owe 11:3; Psm 37:7.)

4. Qò fa òré pupo; sugbon tálákà ni òré rè nyéra fun. (Owe 14:20; èsé 7.)

5. Èleri èké ki yoo lo lájiyà, ati èní ti o si nseké ki yoo mu u je. (Eks 23:1; Owe 6:19.)

6. Qpolopó ni yoo maa bę́bę́ ojurere omó-aládé: olukulu eniyan ni nse òré èní ti ntani löré.

7. Gbogbo awọn arakunrin tálákà ni nkorira rè: melomelo ni awọn òré rè yoo ha jinna si i? O nfi òré tele wọn, sugbon wọn jinna si. (èsé 4; Psm 38:11.)

8. Èní ti o gbón, o fè okàn rè; èní ti o pa òye mó yoo ri rere. (Owe 16:20.)

9. Èleri èké ki yoo lo lájiyà, èní ti o si nseké yoo sègbé. (èsé 5.)

10. Ohun rere kò yé fun àsiwére (òmúgo), ámbo-si-bósí fun erú lati se olori awọn iyé. (Onws 10:6,7.)

11. Ìmòye eniyan mu un lóra lati bínú; ogo rè si ni lati ré èsé kójá. (Jms 1:19; Owe 16:32.)

12. Ibinú, oba dabi igbe kinniún; sugbon ojurere rè dabi in lara koríko. (Owe 16:14; Hos 14:5.)

13. Àsiwére (òmúgo) omó ni ibá-nújé baba, rè: oníjogbón iyáwó dabi òsòrò òjò. (Owe 10:1; 21:9.)

14. Ilé ati òrdò ni ogun awọn bába: sugbon amdyé-aya, lati òdò Oluwa wá ni. (2 Kor 12:14; Owe 18:22.)

15. Ìmélé mu ni sun oorun fúnfún; okàn òlé ni ebi yoo si pa. (Owe 6:9; 10:4.)

16. Èní ti o pa ofin mó, ó pa okàn ara rè mó; sugbon èní ti o ba kégàn ònà rè yoo ku. (Luk 10:28.)

17. Èní ti o gáanu fun tálákà Oluwa ni o wa, yoo san iṣeun rè pada fun un. (Onws 11:1; Matt 10:42; 2 Kor 9:6-8; Heb 6:10.)

Imòrà ati èkó.

18. Na omó rè nigba ti ireti wà, má si se gbe okant rè lè iparun rè. (Owe 13:24.)

19. Onibinu nla ni yoo jiyà; nitori pe bi iwo ba gba a sile, sibé iwo o tun se e lekan si.

20. Feti si ìmò ki o si gba èkó, ki o le gbón ni igbehin rè. (Owe 8:33.)

21. Èté pupo ni o wa ni àyà eniyan; sugbon ipinnu Oluwa, oun ni yoo dúró. (Owe 16:1,9; Psm 33:10,11.)

22. Ohun ti a nwá lara eniyan ni iwà-isooto rè: talákà eniyan si sàn ju elékéé o.

23. Ibérù Oluwa té si iyé: èní ti o ni yoo jokòò ni itelòrun; a ki yoo fi ibi bę́ è wò. (1 Tim 4:8; Psm 25:13; Owe 12:21.)

24. Ìmélé eniyan ki ówó rè sinu iṣá-sun, ko si le yo o jade pada wa si énu arà rè. (Owe 26:15.)

25. Lu ẹlégàn, òpè yoo si kiyesara: Si ba eni ti o moye wí, óye imò yoo si ye e. (Owe 21:11; 9:8.)
 26. Eni ti o ba nṣika si baba rè, tto si lé lya rè jade,oun ni qmò ti nṣe titi, ti o si mu égàn wá. (Owe 28:24; 17:2.)
 27. Omò mi, dékun lati feti si ẹkó ti nmu ni sínà kuro nínú ọrò imò.

28. Eleri buburu si idajo sésin: enu eniyan buburu, si gbe aiséedeede mi. (Job 15:16.)

29. A pese, ọrò-idajo fun awon ẹlégàn, ati pásán fun èhin awon, asiwére (omugo). (Owe 10:13; 26:3.)

OR 8:20.

Otito inu olododo.

ELÉYÀ ni oti-waini, aláriwo nè oti file, enikeni ti a bá fi taniye kò gbón. (Gen 9:21; Isa 5:22.)

2. Iberù Ọba dabi igbe kinniu: enikeni ti o ba mu un binti, ó sè si okàn ara rè. (Owe 19:12; 8:36; 1 A.Qba 2:23.)

3. Olá ni fun eniyan ilati síwó kuro ninu ijá: sugbon olukuluku aṣiwére (omugo) ni o maa nja ijá nla. (Owe 17:14.)

4. Olé kò jé tu ilé ní igba òtútù; nitorì naa ni yoo si maa sagbe nigba ikore, ki yoo si ni nkàn. (Owe 10:4; 19:16,24.)

5. Imò ninu okàn eniyan dabi omi jinjin; sugbon amoye eniyan ni nfa a jade. (Owe 18:4.)

6. Opolopo eniyan ni o maa npo-longo isotito ara rè: sugbon olooto eniyan, tani yoo ri i. (Owe 25:14; Matt 6:2; Luk 18:11; Psm 12:1; Luk 18:8.)

7. Olooto eniyan ti nrin ninu iwa-tito rè: ibukun ni fun awon omò rè lehin rè! (2 Kor 1:12; Psm 37:26.)

8. Ọba ti o jokòò lori ité idajo, o fi oju rè fón iwà-ibi gbogbo ká. (Ese 26.)

9. Tani o le wi pe, "Mo ti mu àyà mi mó, emi ti mó kuro ninu, èṣe mi?" (1 A.Qba 8:46; 1 Jhn 1:8.)

10. Iwón onirúru; ati òṣùwòn onirúru, gbogbo wón bakánaa, iríra loju Oluwa. (Deut 25:13; ese 23.)

11. Èṣe omode paapaa ni a fi nmò on, bi iwa rè se rere ati titó. (Matt 7:16.)

12. Ètì ti o ṣingbó, ati ojú ti o nri, Oluwa ni o da gbogbo wón. (Eks 4:11.)

13. Máṣe fè oorun sisún, kí o ma baa di tálakà; si ojú rè, a o-si fi oúnje tè o lórùn. (Owe 6:9,10; Rom 12:11.)

14. "Ko ni laari, ko ni laari!" ni olù-bárá nwí; sugbon nigba ti o bi bó si òmà rè, nigba naa ni oun yoo sogo.

Ógún ti a kojo wàràwàrà.

15. Wura wà ati iyùn opolopo: sugbon ètè imò, èlò iyébiye ni.

16. Gba laso rè, nitorì ti o se onigbòwó fun alejo, si gba ohun éri lowó rè nigba ti o ba se oniduro fun àjèji obinrin. (Owe 27:13.)

17. Ounje ètàn dùn mó eniyan; sugbon nikéhín, enu rè ni a o fi okuta wéwé kúa. (Owe 9:17.)

18. Pélu imòran ni a fi nfi idí ète gbogbo kalé; ati pélu èrò rere ni ki o sìgun. (Owe 15:22; 24:6; Luk 14:31.)

19. Eni ti o ba nkíri bi olofofo a maa fi òrànkókò hàn: nitorì naa ma se bá eni ti nṣi ètè rè laironu sìré. (Owe 11:13; Rom 16:18.)

20. Enikeni ti o ba bù baba rè tabi iya rè, fitiia rè ni a o pa-ninu okunkun biribiri. (Matt 15:4; Job 18:5.)

21. Ógún ti a yara jé latetekoṣe, ni a ki yoo bükún ni òpìn rè. (Owe 28:20.)

22. Iwó maṣe wi pe, "Emi o gbésan ibi!", sugbon duro de Oluwa, oun o si ran o lowó. (Rom 12:17; 1 Pet 3:9; Psm 27:14.)

23. Iwón onírúru ati òṣùwòn ètàn, iríra ni loju Oluwa; iwón iréjé kò si dara.

24. Írin ti eniyan nrin, aṣe Oluwa ni; tani nínú awon eniyan ti o le mó ònà rè? (Psm 37:23; Owe 16:9; Jer 10:23.)

25. Idékun ni fun eniyan lati yara se ileri mimó, ki o to sèshé ronú. (Onws 5:4,5.)

26. Ologbón òba a tú eniyan buburu ká, a si mu ayika-kéké rë koja lori won. (èse 8.)

27. Èmí eniyan hi fitilà Oluwa, a maa se àwári ikòkò inu: (1 Kor 2:11.)

28. Aanu ati otító pa òba mó: aariu ni a si fi ndi ité rë mu. (Owe 29:14.)

29. Ogo awon odòmòkunni nò agbara won; èwà awon arúgbó ni ewa. (Owe 16:31.)

30. Àpá ogbé ni nwé ibi nù kuro: bẹ́ si ni inà-ègba nfo ikòkò ikùn mó.

ORI 21.

Iṣura èní-buburu.

A YÀ òba nbé lòwó Oluwa bi oddò omi; oun a si dari rë si ibikibí ti o wu u.

2. Gbogbo ònà eniyan ni o dára loju ara rë: sugbón Oluwa ni o nwón okàn. (Owe 16:2; 24:12; Luk 16:15.)

3. Lati se ododo ati idajo, o se itéwogba fun Oluwa jù ébò lò. (1 Sam 15:22; Owe 15:8; Isa 1:11-17; Hos 6:6; Mika 6:7,8.)

4. Ìrera ojú, ati igberaga àyá, ati fitila eniyan buburu, èse ni. (Owe 6:17.)

5. Ìrònú alaapón yorísi nini òpò; sugbón ti olukuluku èni ti o nkanchú, yorísi kíkí àinító. (Owe 10:4; 28:22.)

6. Nímí iṣura nipa ahón’ èké, o je ikuukuú ti a nfé kiri, idékun ikú si ni pélú. (2 Pet 2:3.)

7. Iwá-agbara awon eniyan buburu ni yoo pa won run: nitorí ti won kò lati se idajo. (Owe 10:25.)

8. Ènikení ti o nrin ònà àyídáyídà, eniyan buburu ni; sugbón oninu fun-fun ni isé rë tó

9. Ó sán lati jokòdó ni igun òkè àjà, ju pélú oníjà obinrin lò ninu ile ajú-mògbé. (Owe 25:24.)

10. Okàn eniyan buburu nwa ibi kiri: aladugbo rë ko ri ojurere ni ojú rë. (Owe 2:14; 14:21.)

11. Nigba ti a bá je élégàn ni iyà, a so òpè di ologbón: nigba ti a bá sírikò ologbón, oun yoo si maa ni lmò. (Owe 19:25.)

12. Olododo nkédùn ilé eniyan buburu: sugbón eniyan buburu a si subu sinu iparun! (Owe 14:11.)

Iṣura èní ti ó gbón.

13. Ènikení ti o ba di etí rë si igbe oluponju, ountíkarare yoo ké peju: sugbón a ki yoo gbó. (Matt 18:30-34; 1 Jhn 3:17; Jak 2:13.)

14. Òré ikòkò, mu ibinu kuro: ati owó-àbètélè lati ibi ikòkò wá, dékun ibinu lile. (Owe 18:16; 19:6.)

15. Ayò ni fun olododo lati se idajo: sugbón iparun ni fun awon onise èse.

16. Èni ti o ba yà kuro ni ònà oye, yoo maa gbe inu ijó awon òkú. (Psm 49:14.)

17. Èni ti o ba fè afé, yoo di talaka: èni ti o fè òtí-waini pélú oróró ko le lórò.

18. Eniyan buburu ni yoo se owó-irapada fun olododo, ati olurekoja fun èní diduro-ṣinṣin. (Owe 11:8.)

19. Ó sán lati jokòdó ni aginju ju pélú onija obinrin: ati òsónú lò. (èse 9.)

20. Iṣura iyebié ati oróró wa’ni ibùgbé ologbón; sugbón eniyan asì-wére (omugo) je e run. (Owe 22:4; Job 20:15,18.)

21. Èni ti o ba tèle ododo ati aanu, yoo ri iyé, ododo, ati olá. (Matt 5:6.)

22. Ologbón goke odi ilu awon alagbara, o si bi ibi-giga agbara igbékéle won subu. (Onws 9:15,16.)

23. Ènikení ti o ba pa ènu ati ahòn’ rë mó, o pa òkan rë mó kuro ninu iyò-nu. (Owe 12:13; Jak 3:2.)

24. “Alagidi” ni orukò agberaga ati élégan, ti nhuwa ninu àdábòwó igberaga. (Psm 1:1; Owe 1:22; Isa 16:6; Jer 48:29.)

25. Ifé òlé pa á; nitorí ti qwó rë kò isé sísé. (Owe 13:4; 20:4.)

26. O nfi ilara sòjúkòkòrò ni gbo-

gbo ojo: sugbon olododo a maa fi funni kii si i dawoduro. (Psm 37:26; Matt 5:42; Ef 4:28.)

27. Ebo enyan buburu, irira ni: melomelo ni nigba ti o mu un wa pelu ero iwa-ibi? (Isa 66:3; Jer 6:20; Amos 5:22.)

28. Eleri èké yoo segbe: sugbon orò eni ti o gbó, yoo duro. (Owe 19:5,9.)

29. Enyan buburu mu oju ara re le: sugbon eni idurp-sinshin ti o nmua òna rë to. (Onws 8:1.)

30. Ko si ogbón, ko si imóye, tabi imóran ti o le moke niwaju Oluwa. (Isa 8:9,10; Jer 9:23; A.A. 5:39.)

31. A nmura ésim silé de ojo ogun: sugbon lsegún je ti Oluwa. (Isa 31:1; Psm 3:8; 1 Kör 15:28.)

Owe 22:1-10

Oruko rere sàn ju orò lo.

ORUKO rere sàn ni yiyan ju orò pupo lo, ati ojureré dara ju fadaka ati wura lo. (Onws 7:1.)

2. Olórò ati talaka pejo pò: Oluwa ni ejeda gbogbo won.

3. Ologbon enyan ti ri ibi télè, o si pa ara, rë mo: sugbon awon opé tési-waju, a si je won níyá. (Owe 14:16; 27:12.)

4. Èrè irelé ati ibérú Oluwa, ni orò, olá, ati iyé.

5. Egún ati idékun nbé ni ònà alayidayida: eni ti o ba pa okan rë mó yoo jinna si won. (Owe 15:19.)

6. Tó omode ní ònà ti yoo tò: nigba ti o ba dagba, ki yoo kuro ninu rë. (Ef 6:4.)

7. Olórò se olori oluponju, ajigbésé si se iranṣe fun eni ti a je nígbésé, (Owe 18:23; Jak 2:6.)

8. Eni ti o ba funrugbin èsé, yoo ka asán: ópá ibinu rë yoo kùnà. (Owe 24:16; Psm 125:3.)

9. Eni ti o ni oju aanu ni a o búkun fun; nitorí ti o fi ninu ounje rë fun oluponju. (2 Kor 9:6.)

10. Lé elegan si ita, ijá yoo si jade;

nítootó ijá ati ègàn yoo dékun, (Owe 18:6; 26:20.)

11. Eni ti o fe iwà-funfun ti àyà, ti o si nsoro ijá jade, oba yoo se oré rë. (Matt 5:8; Owe 16:13.)

12. Oju Oluwa pa imo mó, ó si yí orò olurekoja po. (Owe 21:12.)

13. Ólé wi pe, "Kinniun nbé lode, a o pa mi ni igborol!" (Owe 26:13.)

14. Enu awon àjéji obinrin, ihò jinjin ni; eni ti o nbini si lati odo Oluwa wa ni yoo subu sinu rë. (Owe 2:16; 5:3; 23:27; Onws 7:26.)

15. Ayà omode ni iwa-wèrè di si; sugbon pasan itoni ni yoo le e jinna kuro lodo rë. (Owe 13:24; 23:14.)

16. Eni ti o nni talaka lara lati mu orò pò, ti o si ntá olórò lore, yoo di alaijai bi o ti wú ki ó ri.

Gbo orò ologbon enyan.

17. Détí, rë silé, ki o gbó orò awon ologbon, ki o si fi àyà rë si èkó mi. (Owe 5:1; 23:12.)

18. Nitorí ohun didun ni bi iwo ba pa wón mó ni inu rë; nigba ti a si pèsé won tan ni ètè rë. (Owe 2:10.)

19. Ki igbekéle rë lè wa niti Oluwa, emi fi han o loni, ani fun o. (Owe 3:5.)

20. Emi kò ha ti kowé ohun dara-dara si o niti imóran ati niti èkó, (Owe 8:6,10.)

21. Ki o le mu o mó didaju orò otíto; ki iwo le maa fi idahun-otíto fun awon ti o rán o? (Luk 1:3,4.)

22. Maše ja talaka ni olé, nitorí ti o je talaka; bẹ́ ni ki o ma si se ni oluponju lara ni ibode: (Sek 7:10; Mal 3:5.)

23. Nitorí Oluwa yoo gbeja wón, yoo si gba okan awon ti ngba tiwón náa. (1 Sam 25:39; Psm 12:5; 35:10; Owe 23:11.)

24. Maše ba onibinu enyan se oré, ma si se ba okunrin oninu-fufu rin.

25. Ki iwo ma baa kó iwa rë, iwo a si gba ikékùn fun ará rë,

26. Maše wa ninu awon ti nse igbowó, tabi ninu awon ti o duro fun igbésé. (Owe 11:15.)

27. Bi iwó ko ba ni nkan ti iwó o fi san, nitorí kinní yoo se gba ení rē kúrò lábé rē?

28. Máse yé aala-ilé igbani, ti awón baba rē ti pa. (Owe 23:10.)

29. Iwó ha ri eniyán ti o nfi aisiéméié se iṣé rē? Oun yoo duro niwaju' awón ọba; oun ki yoo duro niwaju' awón eniyán láṣán. (Rom 12:11; 1 A.Qba 10:8.)

ORI 23.

Ifékuṣe ohun àdídùn.

NIGBA ti iwó ba jokòò lati ba ljoyè jeún, kiyesi oun ti o wa niwaju' rē gidigidi.

2. Iwó a si fi òdè lè ara rē ni ọfun, bi iwó ba jé òkündùn eniyán. (eṣé 20.)

3. Máse fè ounjé-didùn rē; nitorí pé ounjé ètàn ni. (eṣé 6; Psm 141:4.)

4. Máse se làáláá lati lórò: siwó kuro ninu ọgbón ara rē. (Owe 28:20; 1 Tim 6:9,10; Rom 12:16.)

5. Iwó o ha fi oju rē lepa ohun ti kò si? Nitorí ti òrò hu iyé-àpá fun ara rē, o si nfò bí idì ni oju orun. (Owe 27:24.)

6. Máse jé ounjé oloju buburu, bẹ́ ni ki o ma si se fè ounjé-didùn rē. (Psm 141:4.)

7. Nitorí pe bi ení ti nṣiro ni ọkàn rē, bẹ́ ni o ni: "Maa jé, ki o sì maa mu!" ni o nwí fun ọ; ọgbón ọkàn rē ko pélù re. (Owe 26:24,25.)

8. Okèlè ti iwó jé ni iwó o po jade, iwó a si sò òrò didùn re nu.

9. Máse sòrò ni eti aṣíwére (omugó); nitorí ti yoo gan ọgbón òrò rē. (Matt 7:6; Owe 1:7.)

10. Máse sì àlá àtijó kúrò; ma si se bọ sinu oko alaini-baba. (Owe 22:28; Jer 22:3; Sek 7:10.)

11. Nitorí pé Olurapada wọn lagbara; yoo gba ijá wọn já si ọ. (Owe 22:23.)

12. Fi àyà si ékó, ati etí rē si òrò ìmò. (Owe 22:17.)

13. Máse fa ọwó ibawi séhín kúrò lara ọmòde, nitorí pe bi iwó ba fi pà-

sán na a, oun ki yoo ku. (Owe 13:24; 19:18; 22:15.)

14. Bi iwó fi paṣan na a, iwó o si gbà okàn rē la kuro ni ọrun-apadí.

Órd ogbón fun ọmò rere.

15. Ọmò mi, bi okàn rē ba ọgbón, okàn mi yoo yò, àní emí pélù.

16. Ifù mi yoo si dun nigba ti ètè rē ba nsoro titò. (eṣé 24,25; Owe 27:11.)

17. Máse jé ki àyà rē o se flara si awón elésé, ọgbón ki iwó o wà ni iberu Oluwa, ni ojo gbogbo. (Psm 37:1; Owe 28:14.)

18. Nitorí pe ikéhin nbé nitootó; ireti rē ki yoo si ge kuro.

19. Gbó, iwó ọmò mi, ki o si ọgbón, ki o si maa tó àyà rē si ọna titò.

20. Máse wà ninu awón ọmuti; ati awón wòbià alájekí ọjeun; (Isa 5:22; Matt 24:49; Luk 21:34; Rom 13:13; Ef 5:18.)

21. Nitorí pé ọmuti ati ọjeun ni yoo di talaka; imuni-toogbe ni si nfi akisà wo ọkunrin láṣó. (Owe 21:17; 6:10, 11.)

22. Feti si ti baba rē ti o bí ọ, ma si se gan iyá rē, nigba ti o ba gbó. (Owe 1:8; 30:17; Ef 6:1.)

23. Ra otító, ki o ma si se ta a; ra ọgbón pélù ati ẹkó, ati oye. (Owe 4:5,7; Matt 13:44.)

24. Baba olododo ni yoo yó gidigidi: ení ti o si bi ọmò ọlogbón, yoo ni ayo ninu rē. (Owe 10:1; 15:20.)

25. Jé ki baba rē ati iyá rē o yó, si jé ki inu ení ti o bi ọ dun.

26. Ọmò mi, fi àyà rē fun mi, ki o si je ki oju rē ni inu-didùn si ọnà mi. (Owe 3:1; 4:4; Psm 1:2.)

27. Nitorí pe panṣaga-obinrin, ọgbún jinjin ni; ati ajéji-obinrin, kanga hiha ni. (Owe 22:14.)

28. Oun a si lubá bí olè, a si sò awón olurekoja di pupo ninu awón eniyán. (Owe 7:12; Onws 7:26.)

29. Tani o ni òṣí? Tani o ni ibanujé? Tani ó ni ijá? Tani o ni asò? Tani o ni ọgbé lainidi? Tani o ni ojú pípón? (Isa 5:11,22.)

30. Awon ti o duro pē nibi oti-waini; awon ti nlō lati dan oti-waini adalu wò. (Ef 5:18; Psm 75:8.)

31. Iwo māše wò oti-waini nigba ti o pōn, nigba ti o ba nfi àwò rē hàn ninu ago, ti o ngbe e mi, ti o ndùn.

32. Nikéhin ouh a bùnişan bi ejò, a sì bunijé bi paramolè.

33. Oju rē yoo wò awon ajéjì obinrin, àyà rē yoo si sòrò ayidáyidà. (Owe 2:12.)

34. Nitootò, iwo o dabi éni ti o dubulé ni aarin okun, tabi éni ti o dubulé loke ópó-ókò.

35. Iwo o si wi pe, “Won lù mi; ko dùn mi; won lù mi, emi kò si mò: nigbawo ni emi o ji? Emi o tun maa wa omiran lati mu.” (Jer 5:3.)

ORI 24:
IWO māše se ilara si awon eniyan buburu, beẹ ni ki o ma si se fè lati ba won gbé. (Psm 37:1; 73:3; Owe 3:31.)

2. Nitorí ti àyà won ngbiro iparun, ètè won si nsorò iwa-ikà. (Jer 22:17; Job 15:35.)

Wiwon ogbón wò.

3. Ogbón ni a fi nkó ile; òye ni a si fi nfi idí rē kalé. (Owe 9:1.)

4. Nipa imò ni iyara fi nkun fun oniruuru ɔrò iyebiye ti o jojú.

5. Ologbón eniyan ni agbara ju alagbara lò, nitootò eniyan imò a so agbara rē di pupò. (Owe 21:22.)

6. Nitorí nipa itoní ogbón ni iwo o fi ja ogun rē; ati ninu ɔpò awon olú-gbímò ni isègun wà. (Luk 14:31.)

7. Ogbón ga jù pupò fun omugó lò:oun ki yoo ya énu rē ni énu-bode. (Psm 10:5.)

8. Éni ti nhùmò lati se ibi ni a o pè ni eniyan iwà-ikà. (Owe 6:14; Rom 1:30.)

9. Gbígbérò iwa-wèrè, èsé ni; irira ninu eniyan si ni élégàn.

10. Bi iwo ba rêuwésl ni ojò iponju, agbara rē kò tó nkan. (Jer 51:46; Heb 12:3.)

11. Gba awon ti a wó lò sinu ikú là, ati awon ti a yàn fun pipa. (Psm 82:4; Isa 58:6,7.)

12. Bi iwo ba si wi pe, “Kiyésii awa ko mò èyi”: njé éni ti nwòn okàn wò ko ha ri i bi? Éni ti nipa okàn rē mò, ko ha mò bi, ki yoo ha san an fun eniyan gegé bi işe rē bi? (Owe 21:2; Onws 5:8; Psm 121:3–8; 94:9,11; Owe 12:14.)

Imòràn fun omo rere.

13. Omo mi, jé oyin, nitorí ti o dara; ati afárá oyin, ti o dun ni énu rē: (O.Sol. 5:1.)

14. Béé ni imò ogbón yoo ri si okàn rē: bi iwo ba ri i, nigba naa ni èrè yoo wa, a ki yoo si mu ireti rē kuro. (Owe 2:10.)

15. Māše ba ni ibùba bi eniyan buburu, lati gba ibujokdó olododo: māše fi ibi isinmi rē se ijé. (Psm 10:9,10.)

16. Nitorí pe olootó a şubu nigba meje, a si tun dide: şugbón eniyan buburu yoo şubu sinu ibi. (Psm 34:19; Mika 7:8; èsé 22.)

17. Māše yò nigba ti ɔtá rē ba şubu, ma si se jé ki inu rē o dun nigba ti o ba koso: (Job 31:29; Obad 12.)

18. Ki Oluwa má ba ri i, a si buru ni oju rē, oun a si yi ibinu rē pada kuro lori rē.

19. Māše se ilara si awon eniyan buburu, ma si se jowú eniyan buburu. (Psm 37:1.)

20. Nitorí pé, èrè ki yoo si fun eniyan ibi; fitila eniyan buburu ni a o pa. (Owe 13:9.)

21. Omo mi, bérú Oluwa ati qba: ki iwo má si se dàpò mò awon ti nse àyídáyidà. (Rom 13:1–7; 1 Pet 2:17.)

22. Nitorí pé wahala lati ɔdò wón wá yoo dide lojiji, ati iparun ti yoo de lati ɔwó awon mejeji, tani o mò ɔn!

Órò ologbón.

23. Wonyí pélu ni ɔrò awon ologbón; Ko dara lati se ojuṣaju ni idajo. (Owe 1:6; 18:5; Lef 19:15; Deut 1:17.)

24. Èni ti o ba wi fun eniyan buburu pe, "Olododo ni iwo", oún ni awon eniyan yoo bú, awon orile-èdè yoo si korira rè. (Owe 17:15.)

25. Sugbon awon ii o bá a wi ni yoo ni inu-didun, ibukun rere yoo si bo sóri won. (Owe 28:23.)

26. Èni ti o ba se idahun rere dabi èni ti o se ifenukonu.

27. Mura isé re sile lode, ki o si fi itara tulè ni oko re; nikéhin eyi, ki o si kó ile re.

28. Máse se éleri si ènikeji re lainidi: ki o ma si se fi ètè re sétan. (Owe 25:18; Ef 4:25.)

29. Máse wi pe, "Bép ni emi o se si i, gege bi o ti se si mi emi o san an fun ɔkunrin naa gege bi isé re." (Owe 20:22; Matt 5:39; Rom 12:17.)

30. Mo koja lo ni oko òlé, ati leba ogbà-àjárà èni ti òye kú fun; (Owe 6:6-11.)

31. Si kiyessi, ègún kun bo' gbogbo re, ègún ɔyán si bo ojú re, igànńá okuta re si wo lulé. (Owe 13:23.)

32. Nigba naa ni mó ri, mo si fi okàn mi si i gidigidi: mo wo o, mó si gba èkó.

33. Orun die, òògbé die, ikawojopó lati sun die. (Owe 6:9; 20:13.)

34. Bép ni òṣà rè yoo de bi plóṣà; ati aini rè bi ɔkunrin ti o hamóra ogun.

ORI 25.

Ìmòràn ni pa iwà ati isé niwaju Oba.

WONYÍÍ pélu ni owe Solomoni, ti awon ɔkunrin Hesekiah, oba Juh-dah kó sile. (Owe 1:1.)

2. Ogo ɔlorun ni lati pa òràn mó: sugbon olá awon oba ni lati wadi òràn. (Deut 29:29; Esra 6:1.)

3. Órun fun giga, ati ilé fun jinjin, bẹp ni inu awon oba kó se wadi.

4. Mu idáró kuro ninu fadákà, ohun-elo yoo si jade fun alagbede fadákà. (2 Tim 2:21.)

5. Mu eniyan buburu kuro niwaju oba, a o si fi idí ité rè kalé ninu ododo. (Owe 20:8; 16:12.)

6. Máse sefáfé niwaju oba, ma si se duro ni ipò awon eniyan nlá.

7. Nitorí pé, o san ki a wi fun o pé, "Wa soke nihin", ju ki a rē o sile niwaju omó-alade ti oju rē ti rí o. (Luk 14:7-11.)

8. Máse jade lo kánkán lati jà, ki iwó ma baa se alaimo eyi ti iwo o se ni opin rē, nigba ti aladugbo rē bá dojuti o. (Matt 5:25.)

9. Ba ènikeji re se aláyé òró; sugbon asiri elomiran ni iwo kó gbodó finán. (Matt 18:15; Owe 11:13.)

10. Ki èni ti o ba gbó má baa dojuti o, ègàn rē ki yoo si lo kuro lae.

11. Bi èssó igi wura ninu agbón fadákà, bẹp ni òró ti a sò ni ákókó rē. (Owe 15:23.)

12. Bi òrùka wura ati ohun òṣó wura daradará, bẹp ni ologbón olubaniwi rí si etí ti ngboran. (Owe 15:31; 20:12.)

13. Bi òtútù ojo-didi ni igbà ikore, bẹp ni olootó ikò rí si awon ti o ran an: nitorí ti o tu awon ògá rē ninu. (Owe 13:17.)

14. Ènikeji ti o ba sefáfé ninu èbún ètán, o dabi ikuukuu awosanma ati aféfé ti ko ni òjò. (Owe 20:6; Ondj 12.)

Aladugbo ati òtá re.

15. Ipamóra pípé ni a fi nyi omó-alade ni okàn pada, ahon ti o kúna ni nfo egungun. (Gen 32:4; 1 Sam 25:24; Owe 15:1; 16:14.)

16. Bi iwo ba ri oyin, je èyí ti o to fun o, ki o ma ba sú o, iwo a si bi i. (ese 27.)

17. Fa èsé sehin kuro ní ilé aladugbo re; ki agara rē má baa da a, oún a si korira re.

18. Èni ti o jerí èké si ènikeji rē, dabi òlùgbóró, ati idá, ati ofa mimú. (Psm 57:4; Owe 12:18.)

19. Igbekele alaiṣòoto eniyan ni igbà iponju, o dabi ehin tí o se, tabi èsé tí o yé lorí iké.

20. Bi èni ti o bo aṣo nigba òtútù, ati

bi ṣti-kikan ninu eeru, bẹṣni ᴋni ti nkorin fun ᴋni ti inu rẹ bajé.

21. Bi ebi ba npa ṣta rẹ, fun un siounjé; bi oungbẹ ba si ngbẹ o, fun un ni ohun mimu. (Eks 23:4,5; Matt 5:44; Rom 12:20.)

22. Nitorí ti iwó o ko ᴄyin iná jo si orí rẹ. Oluwa yoo san fun o. (2 Sam 16:12; Rom 12:20.)

23. Afefé ariwa mu òjò wa, bẹṣni ahọn ti nsoro-eni-lehin nmú ojú kikoro wa. (Psm 101:5.)

24. O sán lati jokòdó ni igun oke àjá, ju pélú onijá obiarin ló ninu ile ajùmògbé. (Owe 21:9.)

25. Bi omi tutu se ri si ṣkan ti oungbẹ ngbẹ, bẹṣni ihin-rere lati ilu okere wa. (ese 13; Owe 15:30.)

26. Olododo ti o şipo pada niwaju eniyán buburu, o dabi ḥrisun-omi ti o ru, ati isur-omi ti o dibajé. (Eks 32:2; 34:18,19.)

27. Ko dara lati je oyin púpò; bẹṣni kii se ògo fun awon eniyán ti nwá ogo fun ara wọn. (ese 16; Owe 27:2.)

28. Eni ti kò lè se akoso èmi rẹ, o dabi ilu ti a wó lulé, ti ko si ni odi. (Owe 16:32.)

ORI 26.

Omùgò ati iwà-omugo rẹ.

Bi òjò-didi ní igba èrùn, ati bi òjò ni Igbà ikore, bẹṣni olá ko ye fun aşıwère (omugo). (1 Sam 12:17.)

2. Bi eyé ológoṣé ti nsíkiri, ati bi alápàndéde ti áfó, bẹṣni ègún ki yoo wá lainidi. (Num 23:8; Deut 23:5.)

3. Egba fun ἑsin, ijanu fun kétékéte, ati ògo fun ḥchin aşıwère (omugo). (Psm 32:9.)

4. Máše da aşıwère (omugo) lohùn gege bi iwa-omugo rẹ, ki o mába gbón ni oju ara rẹ. (Matt 16:1-4; 21:24-27.)

5. Da aşıwère (omugo) lohùn gege bi iwa-omugo rẹ, ki o mába gbón ni oju ara rẹ. (Matt 16:1-4; 21:24-27.)

6. Eni ti o ti owo aşıwérè (òmùgò), rán işe o ge ἑse ara rẹ kuro, o si mu ibajé.

7. Bi ἑse mejeji ti rò silé lara amó-kún, bẹṣni òwe ni enu awon aşıwère (omugo). (ese 9.)

8. Bi ᴋni ti o fi okuta sinu kannakanna, bẹṣni ᴋni ti nfi olá fun aşıwère (òmùgò). (ese 1.)

9. Bi ἀgun ti ngún omuti lówo, bẹṣni òwe ni enu awon aşıwère (omugo). (ese 7.)

10. Bi tafatatafa ti o mu gbogbo eniyán gbogbé, bẹṣni ᴋni ti o gba aşıwère (omugo) si işe, ti o si gba awon olurekoja si işe-owó.

11. Bi ajá ti npada sinu eebi rẹ, bẹṣni aşıwère – (omugo) tun npada sinu iwa-òmùgò rẹ. (2 Pet 2:22; Eks 8:15.)

12. Iwó ri ἑikanan ti o gbón ni ojú ara rẹ? ireti nbé fun aşıwère (omugo) ju fun un ló. (ese 5; Owe 3:7; 29:20.)

Olé eniyán ati ètè ètàn.

13. Olé eniyán wi pe, "Kinniun nbé ni ònà; kinniun nbé ni igboró."

14. Bi ilekun ti nyi lori agbékà rẹ, bẹṣni olá lori ení rẹ.

15. Olé pa owo rẹ mó sinu işásun; kò si le yó o jade pada wa si enu rẹ. (Owe 19:24.)

16. Olé gbón ni oju ara rẹ ju eniyán meje ló ti wọn le fi ḥgbón dahun òràñ.

17. Eni ti nkója ló, ti o si dasi ijá ti ki işe tiré, o dabi ᴋni ti o mu ajá léti. (Owe 3:30.)

18. Bi asiwín ti nsó òkò, qfá ati ikú. (Isa 50:11.)

19. Bẹṣni ᴋni ti o tan ἑikeji rẹ je, ti o si wi pe, "Eré ni emi nse!" (Owe 24:28.)

20. Nigba ti igi bá tán, ina á kú bẹṣni nigba ti olófofó kò si, ijá a dá. (Owe 16:28; 22:10.)

21. Bi èédú ti ri si ἑyin-iná, ati igi si iná; bẹṣni eniyán onija lati da ijá silé. (Owe 15:18.)

22. Òrà olófofó dabi àdindùn, wọn a si wó isálé inu ló. (Owe 18:8.)

23. Ètè ijíjówòwò, ati àyà buburu, dabi idáró fadaka ti a fi bo ikòkò.

24. Eni ti o ba korira, ti o fi ètè rẹ se

àgàbàgebè, yoo si pa ètàn mò ninu rè. (Owe 10:18; 12:20.)

25. Nigba ti o ba soro daradara, mase gba a gbó; nitorí pe irira mèje ni o wa ni àyà rè. (Psm. 28:3; Jer. 9:8.)

26. Enikéni ti a fi ètàn bo irira rè mótlè, iwa-buburu rè ni a o fi han ni-waju gbogbo ijo. (Matt 23:28.)

27. Enikéni ti o ba wa ihò yoo subu sinu rè; eni ti o ba si nyi okuta, oju ni yoo pada tò. (Psm. 7:15; Owe 28:10; Onws 10:8.)

28. Ahon èké korirà awon ti a fi njeniya; enu iponni a si ma sisé iparun. (Owe 29:5.)

ORI 27.

Ogbon fun omí ati fun òlá.

MÁSÉ léri ara rẹ niti ojo òlá, nitorí ti iwò kò mò ohun ti ojó kan yoo hù jade. (Luk 12:19,20; Jms.4:14.)

2. Jé ki èlomiran yin o, ki ó māsé enu ara rẹ; alejo, ki o ma si se je ete ara rẹ. (Owe 25:27; 2 Kor 10:12,18.)

3. Okuta wuwó, iyanrin sì lódrin, sugbon ibinu àswére, (omugo) o wuwó ju mejeeji lo. (Owe 12:16.)

4. Ibinu ni ikà, irunu si buru rékojá; sugbon taní yoo duro niwaju ówú?

5. O dara latí fi ibáwi hàn ju ifé ti o farasin lo. (Owe 28:23.)

6. Otitó ni ogbé óré: sugbon ifénu-konu ota ni ètàn.

7. Ókàn ti ó yó fi èsé té afara-oyin; sugbon ókàn ti ebi npa, ohun kíkoró gbogbo ni o dùn. (Owe 25:16.)

8. Bi eyé ti nfo kakiri latí inú ité rẹ, bẹ́ ni eniyán ti o nrin kiri jinna si ipò rẹ.

9. Oróró ati turàri mu ókàn dùn; bẹ́ ni adùn oré eni nipa imoràn ató-kanwa.

10. Óré rẹ, ati oré baba rẹ, māsé ko silé; bẹ́ ni ki o māsé lo si ilé arakunrin ni ojo idaamu rẹ; nitorí pé aládugbó ti o sunmò ni, o sán ju arakunrin ti o jinna rere lo. (2 Kro 10:6-8; Owe 17:17; 18:24.)

11. Ómó mi, kisiwó o gbón, ki o si mui inu mi dùn; ki emí le da ení ti ngan mi lohun. (Owe 10:1; 23:15; Psm 119:42.)

12. Amaye eniyán ri ibi téle, o si pa ara rè mó, sugbon awon ópè koja, a si je wó-nifyà. (Owe 22:3.)

13. Gba aṣo rè nitorí ti o se oníe gbówo alejo, si gba ohun éri lówó rè fun ajeji obinrin. (Owe 20:16.)

14. Eníti o nfi ohun rara yé órè rè si ni kutukutu owúrò, egún ni a o ka a sì fun un.

15. Osòrò-dòjò ni iga bá ojo, ati onija obinrin, bakannaa ni. (Owe 19:13.)

16. Latí dàá-lékun dabi diídá afefé lékun, tabí biigba ti a fi ówó otun ení gba ororó muwó.

Eniyán ko le ni itélorun.

17. Irin a maa pón irin: bẹ́ ni okunrin npon oju oré rẹ.

18. Enikéni ti o toju igi-ópótó yoo je eso rẹ; bẹ́ ni eni ti o duro ti ògá rẹ ni a o buyin' fun. (1 Kor 9:7; Luk 12:42-44; 19:17.)

19. Bi ninu omí, oju ndahún si oju, bẹ́ ni àyà eniyán nfi eniyán han.

20. Isa-ókú ati ibi iparun ki i kún; bẹ́ ni, oju eniyán kí, nitélorún. (Hab 2:5; Onws 1:8.)

21. Bi koro fun fadaka, ati-ileru fun wutá; bẹ́ ni eniyán si iyín rẹ. (Luk 6:26)

22. Bi iwò tilé fi ómòt-odo gun aší-were (Omugo) ninu odo laarin alíka ma, iwa-omugo-ki yoo fi i silé. (Owe 23:35; Jer. 5:13.)

23. Jé olóye eniyán latí mò iwà agbo-eran rẹ, ki o si bojuto awon ówó-eran rẹ.

24. Nitorí pe oró ki i wa titi lae: adé ha le maa wa de irandiran bi? (Owe 23:5; Job 19:9.)

25. Koriko yo, ati òmúnú koriko fi ara han, ati ewebé awon oke kojo pò. (Psm. 104:14.)

26. Awon ódó agutan yoo pèsé fun aṣo rẹ, awon óbukó si ni ye-ovo okó.

27. Iwɔ o si ni wara ewure tó fun
ounjé rẹ, fun awọn ara ile rẹ ati fun
ounjé awọn iranṣe-binrin rẹ.

ORI 28.

Eni-buburu ati olododo eniyan.

E NIYAN buburu sá nigba ti enikan
kò le e: sugbon olododo layà bi
kinniun. (Lef 26:17; Psm 53:5.)

2. Nipa irekoja ilé ní awon ijoye ndí
pupo, sugbon nipa awon amoye ati
onimò eniyan, ní a nmu ilé pé titi.
(Owe 11:11.)

3. Alainí ti o mì alainí lara, o dabi
agbálo' díjò ti ko fi ounjé silé. (Matt
18:28.)

4. Awon ti o kò òfin silé a maa yín
eniyan buburu: sugbon awon ti o pa
òfin mó a maa binu si wọn. (Rom 1:32;
1 A. Qba 18:18.)

5. Oye idajò kò ye eniyan buburu:
sugbon awon ti nse aféri Oluwá moyé
ohun gbogbo. (Psm 92:6; Jhn 7:17;
1 Kor 2:15.)

6. Talaka ti nrin ninu iduro-ṣinsih
rè, o sán jù alárékereké lwa, bi o tilé se
olóró. (Owe 19:1; ese 18.)

7. Enikéni ti o pa ofin mó, o se
olögbon omó: sugbon eni ti o se
elégbe jegudújerá, o ti baba rè ni oju.
(Owe 23:20.)

8. Eni ti o fi élé ati èrè aïsootó so
orò rè di pupo, o ko o jo fun eni ti yoo
se aau fun awon talaka. (Lef 25:36;
Owe 13:22; 14:31.)

9. Eni ti o mu etí rè kuro lati gbó
òfin, ani adura rè paapaa yoo di lrira.
(Psm 66:18; Owe 15:8.)

10. Enikéni ti o mu olododo sìna si
ònà buburu, ouñ tikararé yoo bo si
ihò, sugbon eni-iduro-ṣinsin yoo jogun
ohun rere. (Owe 26:27; Matt 6:33;
Heb 6:12.)

11. Olóró gbón ni ojú ara rè: su
gbón talaka ti o moye ridi rè. (Owe
26:5,12; 18:17.)

12. Nigba ti awon olododo eniyan
ba nyò, ogo nla yoo wà; sugbon nigba

ti eniyan buburu ba dide, eniyan a sa
pamò. (Owe 11:10.)

13. Eni ti o bo èsé rẹ mólè ki yoo se
rere: sugbon enikéni ti o jéwó ti o ni kò
o-silé yoo ri aau. (Psm 32:3,5.)

14. Ibukun ni fun eni ti o bérù
nigbagbogbo: sugbon eni ti o basé ayà
rè le ni yoo subu sinu ibi. (Psm 16:8;
Rom 2:5.)

15. Bi kinniun ti nke ramùramu, ati
erankó beari ti nfi ebi sare kiri; bee ni
eni buburu ti o joye lori awon talaka.
(1 Pet 5:8; Matt 2:16.)

16. Omó-alade ti o se aláimdye
pupo ni nse iwà-ikà pupo pélù: sugbon
eyi ti o korira ejukokoro yoo mu qój
rè pe.

17. Eniyan ti o ba hù iwa-ikà si èjè
enikeji, yoo maa sá pamò sinu ihò: ki
enikéni máse da a lèkun. (Gen 9:6;
Eks 21:14.)

18. Enikéni ti o ba nrin déedé ni yoo
lò: sugbon eni ti o nfi ayidáyida rin
loju ònà meji, yoo subu sinu òkan ninu
wòn. (Owe 10:9,25; ese 6.)

19. Eni ti o ba ro ilé rè yoo ni òpò
ounjé: sugbon eni ti o ba ntò eniyan
asán lehin yoo ni òsi tó. (Owe 12:11.)

20. Olooto eniyan yoo pò fun ibu
kún: sugbon eni ti o kanju lati tè ki
yoo se alaijiya. (Owe 10:6; ese 22;
1 Tim 6:9.)

21. Isojuṣaju eniyan ko dara: sugbon
nitorí òkèlè ounjé kan, okunrin yoo
sásise. (Owe 18:5; Esk 13:19.)

22. Eni ti o kanju lati la, ó ni ojú llá
ra, ko si ro pe òsi nbowa ta oun. (Owe
23:6; ese 20.)

23. Eni ti o ba eniyan wí yoo ri oju
rere ni ikehin ju eni ti nfi ahòp pón ɔn
lò. (Owe 27:5,6.)

24. Enikéni ti o ba njá baba tabi iya
rè lólè, ti o si wi pe, "Ki ise èsé", oun
naa ni egbè apanirun. (Owe 19:26;
18:9.)

25. Eni ti o ni iwóra ni àyà, á rú ijà
soke, sugbon eni ti o gbéké rè le
Oluwá ni a o mu sanra. (Owe 15:27;
29:25.)

26. Ení ti o gbéké le àyà ara ré, aší-wére (omugo) ni; sugbón éníkéni ti o ba nfi ogbón rín,oun ni a o gbá là. (Owe 3:5; èsé 18.)

27. Ení ti o ba nfi fun alálí ki yoo se alaimi; sugbón éní ti o mu oju re kuro, yoo gba ègún púpó. (Deut 15:7; Owe 19:17; 21:13.)

28. Nigba ti eniyan buburu ba dide, awon eniyan a sa pamó: sugbón nigba ti won ba sègbé, awon olododo a maa pò sí i. (èsé 12.)

ORI 29.

Ijòba éni-olododo.

ENI ti a bá nbáwi ti ó wa qrùn ki, yoo parun lójiji, láisi átúnse. (1 Sam 2:25; 2 Kro 36:16; Owe 6:15.)

2. Nigba ti awon olododo wá lori oyé, awon eniyan á yó; sugbón nigba ti eniyan buburu ba gori oyé, awon eniyan a kédùn. (Est 8:15; Owe 28:15.)

3. Éníkéni ti o fè ogbón, a mu baba ré yó: sugbón éní ti o nba panṣaga kégbe, á ba órò ré jé. (Owe 10:1; 5:9,10; Luk 15:13.)

4. Nipa idajó ni óba nmú ilé tòrò; sugbón éní ti o ba ngba óré yoo bi i shubu.

5. Ení ti o npón enikeji ré, ta àwòn sile fun èsé ré. (Psm 5:9.)

6. Ninu irekója eniyan ibi, ikékùn nbé: sugbón olododo a maa korin, a si maa yó. (Owe 22:5; Eks 15:1.)

7. Olododo a maa ro ètò talaka; sugbón eniyan buburu ko bikítà fún dýe nkán bẹé. (Job 29:16; Psm 41:1.)

8. Awon élégàn eniyan dá irúkérudò si llú: sugbón awon olögbon eniyan séri ibinu kúrò. (Owe 11:11; 16:14.)

9. Bi olögbon eniyan ka nbá ašíwere (òmùgò) eniyan jà, bi o npariwo-ibinu ni, tabi o nréerin, ki yoo daké énu.

10. Awon eniyan-èjé korira éni-iduro-sinsin: sugbón àwòn olododo a maa se aféri okàn ré. (1 Jhn 3:12.)

11. Ašíwére (omugo) a so gbogbo inu ré jaé: sugbón olögbon a pa à mó di igba ikéhin. (Owe 12:16; 19:11.)

12. Bi ijoye ba feti si órò-éké, gbogbo awon iranṣé tè ni yoo buru.

13. Talaka ati aninilara eniyan pàdè pò: Oluwa ni o ntan imole si oju awon mejéji. (Psm 13:3.)

14. Óba ti o fi otíto sé idajó táláká, ité ré yoo fi idí mülé laelae. (Psm 72:4; Isa 11:4; Owe 16:12; 25:5.)

15. Pásán ati ibawí funni ni ogbón; sugbón' omó ti a ba fi silé fun ara ré, yoo dojuti iyá ré. (Owe 13:24; 10:1.)

16. Nigba ti awon eniyan buburu ba npò si i, irekója a pò si i: sugbón awon olododo yoo ri ishubu won. (Psm 37:36; 58:10; 91:8; 92:11.)

17. Tó ómo ré, yoo si fun o ni isinmi; yoo si fi inu-didùn si q ni okàn. (èsé 15; Owe 10:1.)

18. Nibi ti isotélè kò sí, eniyan á yapa, sugbón ibukun ni fun éni ti o pa ofin mó. (1 Sam 3:1; Amos 8:11,12; Jhn 13:17.)

19. Nipa órò-ikilò omó-ódò kii gba ibáwi, bi o tilé ye e kí yoo kóbí-ara sii.

20. Iwò ri eniyan ti o yara ni órò ré? ireti nbé fun ašíwére (omugo) jù fún un lo. (Jms 1:19; Owe 26:12.)

21. Ení ti o ba fi iké tó omó-ódò ré lati igbà-ewé wa, yoo jé omó fun un nikéhin.

22. Ení ibinu rú ijá sókè, ati éni ikannu pò ni irekója. (Owe 15:18; 17:19.)

23. Igberaga eniyan ni yoo ré e silé; sugbón oniréle okàn ni yoo gba olá. (Job 22:29; Isa 66:2; Dan 4:30; Matt 23:12.)

24. Ení ti o ko égbé olé korira okàn ara ré: o ngbó ifiré, kò sí so sita. (Lef 5:1.)

25. Ibérù eniyan ni nmú ikékùn wá: sugbón éníkéni ti o gbéké ré lé Oluwa ni a o gbe léké. (Gen 12:12; Psm 91:1-16.)

26. Opolopo eniyan ni o nwá oju-

rere ijòyè: sugbón idajó eniyan ni oñti
odo Oluwa wá. (Isa 49:4.)

27. Alaisootó eniyan, iríra ni si
awon olododo: éni ti o duro-sínshin-ní
ònà rè, iríra ni si eniyan-buburu.

ORI 30.

Óró asiyési.

ORÓ Aguri, omo Jake, órdé ekó ti
okunrin naa ti so, fun Itielí, ani
fun Itielí ati Ukali. (Owe 31:1.)

2. "Nitootó emi gó ju élomiran ló,
emi ko si ni imdye ti eniyan. (Psm
73:22.)

3. Emi ko tilé kó ogbón, emi ko tilé
ni imó ohun mímó. (Owe 9:10.)

4. Tani o ti goke ló si drun, tabi ti o
si sokále wa? Tani o ko aféfè jo ni ówó
rè? Tabi o di omi sinu asó? Tabi o fi
gbogbo opin ayé le ilé? Orukó rè ti
njé, ati orukó omó rè, ti njé, bi iwo ba
le mo on?" (Jhn 3:13; Psm 104:3; Isa
40:12; Job 38:8,9; Isa 45:18.)

5. Gbogbo órdó Oluwa ni funfun:
óun ni asá fun gbogbo awon ti o gbéke
wón le e. (Psm 12:6; 18:30; 84:18.)

6. Iwo máse fi kún óró rè, ki óun ma
baa bá o wi, a sí miú o ni eké. (Deut 4:2;
12:32; Ifh 22:18.)

7. Ohun meji ni mo tótoro lodo rè;
máse fi wón du mi ki emi tó kú.

8. Mu asan ati eké jinna si mi: máse
fun mi ni òsi, mase fun mi ni órdó; fi
ounié ti o to fun mi. (Matt 6:11.)

9. Ki emi ma baa yó jù, ki emi si sé
o, pe "Tani Oluwa?" tabi ki emi ma
baa tósi, ki emi si jalé, ki emi si sé si
orukó Olórún mi. (Deut 8:12; Neh
9:25; Job 31:24; Hos 13:6.)

Itò-lesçesé owe:

10. Máse fi èsùn iranşé sun ògá rè,
ki o ma baa fi o bú, ki iwo ma baa jébi.
(Onws 7:21.)

11. Awon kan wa ti nfi baba wón
bú, ti kò si sure fun iyá wón. (Owe
20:20.)

12. Awon kan wa, ti o mó ni ojú ara

wón, sugbón a kó i ti wé e nu kuro
ninu ééri rè. (Luk 18:11.)

13. Awon kan wa, yee, ojú wón ti
gbega tó! ipenpeju wón si gbe sókè.
(Psm 131:1; Owe 6:17.)

14. Awon kan wa, ehin éni ti o dabi

ídá, érigi wón dabi óbè, lati je, tálaká

run kuro lori ilé, ati awon alaijin kuro

ninu awon eniyan. (Job 29:17; Psm
52:2; 14:4; Amos 8:4.)

15. Eésú ní omobinrin méji, ti

nkigbe pe, "Muwa! muwa!" Ohun

méta ni nbé ti a ko le te tórun lae, àní

mérin ni ki i wi pe, "O tó!"

16. Isà-ókú, ati inu àgàn; ilé ti ki i

kun fun omí; ati iná ti ki i wi pe, ó tó.
(Owe 27:20.)

17. Oju ti o sín babá rè je, ti o gan
gbigbó ti iyá rè, eyé-iwo ébá oddé ni
yoo yo o jade, omó idí ni yoo fi sé ijé.
(Gen 9:22; Owe 23:22; Deut 28:26.)

18. Ohun méta ni nbé ti o sé iyanu
fun mi, nitootó, mérin ni emi kò mò.

19. Ónà idí loju órun; ònà ejò lori
apata: ònà ókò loju ókun; ati iwà
okunrin pélu wundia.

20. Beé, ni iwà, àgbèrè obinrin: o
jeun, o si nu énu rè nù, o si wi pe,

"Emi ko sé buburu kan." (Owe 5:
6.)

21. Nitotori ohun méta, ayé a di rudu-
rudu, ati labé mérin ni kò lè dúró.

22. Iranşé, nigba ti o joba; ati aşiwé-
re, (omugó) nigba ti o yò fun ounié;
(Owe 19:10.)

23. Fun obinrin, ti a korira, nigba ti
a so o di iyále; ati fun iranşé-binrin,
nigba ti o di árólé ògá rè obinrin.

24. Ohun mérin ni nbé ti o kereju
lori ilé, sibé wón gbón, wón nkóni ni
ekó:

25. Alailagbara eniyan ni eera,
sugbón wón npese ounié wón silé ni
igba èrún; (Owe 6:6-8.)

26. Alailagbara eniyan ni choró,
sugbón wón nse ihó wón ni palapala
okuta; (Psm 104:18.)

27. Awon eésú ko ni óba, sibé
gbogbo wón a jade ló ni ówó-ówó;

28. Omoqlé ti a lè mú dání ní ọwó, sibé o nbé ni aafin ọba.

29. Ohun mèta ni nbé ti ìrin ìrin rere, nitootó, mèrin ni o dara ni ìrin ri-rin.

30. Kinniun ti o lagbàra julò nínú èranko, ti ko si pèhinda fun ènikan. (Ondj 14:18; Mika 5:8.)

31. Èsin ti a dì lègbèé, ati obukò, ati ọba laarin awon eniyan rè.

32. Bi iwò ba ti hùwà-òmìgò ni gbigbe ara rè soke, tabi bi iwò ba ti ronu ibi, fi ọwó rè lé ẹnu rè. (Job 21:5; 40:4; Mika 7:16.)

33. Nitootó, fífún wara ni nmú òrímó wá, ati fífún imú ni nmú ẹjè jade; bẹ́ ni rírú ibinu soke ni nmú ijá wa. (Owe 10:12; 29:22.)

ORI 31.

Qrò Lemueli ti iyá rè kò ọ. (Owe 30:1.)

2. Kinni, ọmọ mi? Ki si ni, ọmọ inu mi? Ati kinni, ọmọ ẹjè mi? (Isa 49:15.)

3. Máṣe fi agbara rè fun awon obinrin, tabi iwà rè fun awon obinrin ti nba awon ọba je. (Owe 5:9; Deut 17:17; 1 A.Ọba 11:1; Neh 13:26.)

4. Ki i se fun awon ọba, Lemueli, ki i se fun awon ọba lati mu ọtí-waini; bẹ́ ni ki i se fun awon ọmọ alade lati fẹ́ ọti lile: (Onws 10:17; Owe 20:1.)

5. Ki wọn ma baa mu, wọn a si gbagbe òfin, wọn a si yi idajó awon oluponju. (Hos 4:11.)

6. Fi ọti lile fun-èni ti o mura tan lati sègbé, ati ọti-waini fun awon oninu bísíbajé.

7. Jé ki o mu, ki o si gbagbe aini rè, ki o ma si ranti oṣí rè mó.

8. Ya ẹnu rè fun odi, fun ètò gbogbo awon ti ó jé ọmọ iparun. (Job 29:12-17.)

9. Ya ẹnu rè, fi ododo se idajó, ki o si gbèjá talaka ati alaini. (Lef 19:15; Deut 1:16.)

Obinrin wón ju iyùn lo.

10. Tani yoó ri obinrin oní iwa-re? Nitorí ti iye rè kójá iyùn. (Owe 12:4; 19:4.)

11. Ayà ọkò rè gbékéle e laibérù, bẹ́ ni oun ki yoo se alaini èrè isé.

12. Rere ni obinrin naa yoo maa se fun un, ki i se buburu ni ojo ayé rè gbogbo.

13. Obinrin naa yoo maa saféri irun-agutan ati ọgbò, a si maa fi ọwó ifé rè sísé. (ese 21-24.)

14. O dabi ọkò onisòwo: o si mu ounjé rè lati ọnà jínjin rere wá.

15. Oun a si dide nigba ti ilè koiti i mó, a si fi ounjé fun eniyan ile rè, ati isé òdòjó fun awon ọmòbinrin rè. (Rom 12:11; Luk 12:42.)

16. O kiyesi oko, o si ra a: ere ọwó rè ni o fi gbin ogbà-àjárà.

17. O fi agbara gba ègbé rè ni ọjá, o si mu apá rè mejeji le.

18. O kiyesi i pe ọjá oun dara: fitila rè kò kú ní òru.

19. O fi ọwó rè le kéké-òwú, ọwó rè si di iranwu mu.

20. O na ọwó rè si talaka; nitootó, ọwó rè si kan alaini. (Ef 4:28; Heb 13:16.)

21. Oun ko si bérù ọjò-dídì fun awon ara ile rè; nitorí pé gbogbo awon ara ile rè ni a wò ni aṣò isépó meji. (1 Sam 1:24.)

22. Oun si wun aṣò tité fun ara rè; ẹwu daradara ati elésé àlùkò ni aṣò rè.

23. A mò ọkò rè ni ẹnu-bode, nigba ti o ba jokóó pelu awon agba ilè naa. (Rut 4:1,11; Owe 12:4.)

24. O da aṣò ọgbò daradara, o si tā a, pélupélu o fi ọjá àmùrè fun onisòwò tā.

25. Agbara ati iyìn ni aṣò rè; oun o si yò si ojo ti nbó. (ese 17.)

26. O fi ọgbón ya ẹnu rè; ati ni ahọn rè ni ofin iséun. (Owe 10:31.)

27. O fi ojú silé wo iwa awon ara ile rè, kò si je ounjé iméié. (Owe 19:15.)

28. Awon ɔmɔ rē diđe, won si pe e ni alabukun-fun, ati baale rē pēlu, oun si fi iyin fun un.

29. "Opolopó awon ɔmɔbiṇrin ni o huwa rere, sugbon iwo ta gbogbo won yo!" (Owe 12:4.)

30. Ojú daradara ni ḥtàn, ɬwa si jasi asan: sugbon obinrin ti o bero Oluwa, oun ni ki a fi iyin fun. (Owe 6:25; 22:4.)

31. Fi fun un ninu ɛso-iṣe ɔwó rē; je ki iṣe ɔwó rē yin in ni ɛnubode.

IWE ONIWAASU

(B.C. 977)

ORI 1.

Asán ni lááláá eniyán.

O RQ oniwaasu, ɔmɔ Dafidi, ti o joba ni Jerusalému. (eṣe 12; Onws 7:27; 12:8-10.)

2. Asán ninu asán, oniwaasu naa wípe, asán ninu asán; gbogbo rē asán ní! (Psm. 39:5,6; 62:9; 144:4; Onws. 12:8.)

3. Èrè kinni eniyán je ninu-gbogbo lááláá rē ti o se labé ɔrun? (Onws 2:22; 3:9.)

Iran kan nlo iran kan nbo.

4. Iran kan nlo, iran miran si nbo; sugbon ayé duro titi lae. (Psm. 104:5; 119:90.)

5. Óòrùn pēlu là, òòrùn si wò, o si yara lò si ipo rē nibi ti o ti là. (Psm. 19:5,6.)

6. Afefé nfé lò sihà gusú, o si yipada siha ariwa; o si nlo sibin sohun titi, afefé si tun pada gege nipa ayika rē. (Onws 11:5; Jhn. 3:8.)

7. Odò gbogbo ni nṣan-sinu òkun; sugbon òkun kò kún nibi ti awon odò ti nṣan wa, nibé ni wón si tun pada lò.

8. Ohun gbogbo kun fun ááré; eniyán kò lè sò q: irán ki i sú oju, bẹ́ ni eti ki i kún fún gbigbo. (Owe 27:20.)

9. Ohun ti o wà, oun ni yoo si wà; ati eyi ti a ti se ni èyí ti a o şe; kò si ohun titun labé òòrùn. (Onws 2:12; 3:15.)

10. Ohun kan wa nipa eyi ti a wi pe,

"Wo o, titun ni èyí!" o ti wà naa nigba atijó, ti o ti wà ʂaaжу wa.

11. Kò si iranti ohun iṣaaaju; bẹ́ ni iranti ki yoo si fun ohun ikéhin ti nbo wa sele lodo awon ti nbo nigba ikéhin. (Onws 2:16; 9:5.)

Asán ni ogbon eniyán.

12. Emi oniwaasu joba lori Israeli ni Jerusalému. (eṣe 1.)

13. Mo si fi àyà mi si siše afeři ati iwadi nipa ɔgbon ohun gbogbo ti a nṣe labé ɔrun, lááláá kikan yí ni Olorun fi fun awon ɔmɔ eniyán lati şe lááláá ninu rē. (eṣe 17; Onws 3:10.)

14. Mo ti ri iṣe gbogbo ti a nṣe labé òòrùn; si kiyesi i, asán ni gbogbo rē ati imulémófo. (Onws 2:11,17.)

15. Eyi ti o wó, a ko le mu un tó: ati èyí ti o labukù, a kò lè ka a. (Onws 7:13.)

16. Mo si ba àyà mi soro wi pe, "Kiyesi i, mo ni ogbon nla, àní ju gbogbo won lò ti o ti ʂaaжу mi ni Jerusalému; àyà mi si ri ohun pupo nla ti ogbon ati ti imò." (1 A.Qba 3:12,13; 4:30; 10:23; Onws 2:9.)

17. Nigba ti mo fi àyà mi si mimò ogbon, ati lati mo isinwin ati iṣe-òmugó: nigba naa ni mo mò pe, eyi pelu je imulémófo. (Onws 2:3,12; 7:23,25.)

18. Nitorí pe ninu ogbon pupo ni ibanuje pupo wà, eni ti o si nsò imò di pupo, o nsò ikaanu di pupo. (Onws 12:12.)